

Program studiów
Część A) programu studiów*
Efekty uczenia się

Wydział prowadzący studia:		Wydział Sztuk Pięknych
Kierunek na którym są prowadzone studia:		konserwacja i restauracja dzieł sztuki
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:		poziom 7
Profil studiów:		ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:		magister
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:		Dyscyplina: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (100%)
(1) Symbol	(2) Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:	
WIEDZA		
K_W01	ma gruntowną wiedzę w zakresie ogólnym i szczegółowym dotyczącą obszarów sztuki i nauki przydatną do formułowania i rozwiązywania złożonych zagadnień związanych z reprezentowaną dyscypliną	
K_W02	wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także potrafi wykorzystywać tę wiedzę dla dalszego rozwoju	
K_W03	ma szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną z metodyki działań konserwatorskich w wybranej specjalności	
K_W04	zna mechanizmy oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych na materię dzieł sztuki i zabytków	
K_W05	posiada wiedzę w zakresie materiałoznawstwa substancji zabytkowej oraz historycznych i współczesnych materiałów konserwatorskich	
K_W06	zna podstawowe metody fizyczne i chemiczne badania dzieł sztuki i zabytków	
K_W07	zna podstawy historii sztuki, z uwzględnieniem interpretacji i podstawowego wartościowania dzieł sztuki	
K_W08	zna podstawy historii i teorii ochrony i konserwacji-restauracji dzieł sztuki i zabytków	
K_W09	posiada wiedzę dotyczącą dawnych technologii i technik artystycznych	
K_W10	posiada wiedzę w dziedzinie sztuk plastycznych w zakresie warsztatu artystycznego	
K_W11	zna podstawy kształtowania się form artystycznych w ujęciu historycznych	
K_W12	zna podstawy fotografii i technik dokumentacji dzieł sztuki, badań i procesów konserwatorsko-restauratorskich	
K_W13	ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy	
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	umie przeprowadzić rozpoznanie stanu zachowania zabytku, określić przyczyny zniszczeń i sformułować program prac badawczych oraz konserwatorskich i restauratorskich	
K_U02	potrafi określić, rozpoznać i opisać budowę techniczną dzieła sztuki i zabytku z uwzględnieniem oryginału i warstw wtórnych	
K_U03	potrafi określać główne i szczegółowe cele służące realizacji zadania konserwatorskiego z uwzględnieniem kontekstu kulturowego dzieła sztuki/zabytku	
K_U04	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy konserwatorskiej, technologicznej oraz wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i przyrodniczych dla przygotowania projektu konserwatorskiego	
K_U05	posiada umiejętność wykonywania wszystkich zabiegów konserwatorskich i restauratorskich	
K_U06	potrafi określić zasady profilaktyki i minimalizacji niszczącego oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych na materię dzieł sztuki i zabytków	

K_U07	posiada umiejętność wykonania dokumentacji badań dzieł sztuki i zabytków
K_U08	potrafi zaplanować, zinterpretować i powiązać wyniki badań chemicznych, fizycznych, biologicznych z konserwatorskimi i technologicznymi z wykorzystaniem wiedzy na temat dawnych i współczesnych technik oraz tradycji warsztatowych
K_U09	posiada umiejętność opracowania kompleksowej dokumentacji konserwatorskiej
K_U10	rozpoznaje rodzaje technik sztuk plastycznych
K_U11	posiada umiejętności warsztatowe i potrafi zrealizować swoją wizję artystyczną w wybranej formie
K_U12	potrafi wykonać dzieło artystyczne w różnych konwencjach (dawnych i współczesnych)
K_U13	potrafi wykorzystać umiejętności i wiedzę na temat dawnych i współczesnych technologii i technik sztuk plastycznych w pracach konserwatorsko-restauratorskich i artystycznych
K_U14	potrafi wykorzystać umiejętności plastyczne i zastosować wiedzę z obszaru sztuk plastycznych w pracach konserwatorskich i restauratorskich
K_U15	potrafi wykorzystać wiedzę o warsztacie dawnych mistrzów w celu wykonania kopii technologiczno-konserwatorskiej zabytku
K_U16	umie podejmować samodzielnie decyzje odnośnie projektowania i realizacji prac konserwatorskich
K_U17	jest przygotowany do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych i jest zdolny do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach
K_U18	posiada umiejętność przygotowania rozbudowanych prac pisemnych i wystąpień ustnych, dotyczących zagadnień szczegółowych związanych ze studiowanym kierunkiem studiów i specjalnością, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł
K_U19	ma umiejętności językowe w zakresie sztuki oraz specjalistycznego słownictwa konserwatorskiego, właściwego dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K_U20	w sposób odpowiedzialny podchodzi do publicznych wystąpień związanych z prezentowaniem zagadnień konserwatorskich
K_U21	posiada umiejętność przygotowania klarownych i spójnych wystąpień ustnych, dotyczących szczegółowych zagadnień konserwacji-restauracji i ochrony zabytków
K_U22	potrafi przedstawić wyniki swojej pracy w postaci prezentacji multimedialnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	ma świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.) dzieł sztuki i zabytków, ich nieodtworzalności i obowiązku ich respektowania w procesie konserwacji-restauracji
K_K02	ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej
K_K03	ma świadomość i rozumie aspekty i skutki (także dalekosiężne) działań konserwatorskich, ich wpływ na dzieło sztuki lub zabytek i środowisko naturalne oraz świadomość związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje
K_K04	ma świadomość i rozumie konieczność uwzględniania kontekstu kulturowego dzieła sztuki lub zabytku w decyzjach konserwatorskich
K_K05	zna ograniczenia własnej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dalszego kształcenia oraz potrzebę włączania specjalistów z innych dziedzin do rozwiązywania szczególnie złożonych zagadnień konserwatorskich
K_K06	potrafi pracować samodzielnie i w zespole, ma świadomość odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania
K_K07	rozumie potrzebę popularyzacji wiedzy, idei i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego
K_K08	rozumie znaczenie kształtowania estetyki dzieła jako wyniku prac konserwatorsko-restauratorskich

część B) programu studiów

Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

Wydział prowadzący studia:	Wydział Sztuk Pięknych
Kierunek na którym są prowadzone studia:	konserwacja i restauracja dzieł sztuki
Poziom studiów:	jednolite studia magisterskie
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	poziom 7
Profil studiów:	ogólnoakademicki
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (100%)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Liczba semestrów:	12
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	367
Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych:	4545
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	magister
Wskazanie związku programu studiów z misją i strategią UMK:	<p>Kierunek konserwacja i restauracja dzieł sztuki należy do obszaru kształcenia właściwego dla szkolnictwa artystycznego w zakresie sztuk plastycznych. Specyfika dyscypliny sprawia, że kształcenie w obszarze artystycznym uzupełniane jest o treści z zakresu innych nauk na potrzeby konserwacji zabytków.</p> <p>Przedmiotem studiów są dzieła sztuki/zabytki, rozumiane jako świadome wytwory działalności człowieka (w jej różnych aspektach – artystycznym, technicznym, koncepcyjnym), posiadające kulturową doniosłość (aspekt</p>

kulturotwórczy) i składające się na materialne dziedzictwo kulturowe.

O charakterze dydaktyki, prowadzonej na kierunku, decyduje w pierwszej kolejności główny cel kształcenia – przysposobienie studentów do pracy zawodowej w praktycznej konserwacji i restauracji dóbr kultury. Przedmiotem działań konserwacji i restauracji dzieł sztuki są dzieła sztuki i zabytki w ich estetycznym, artystycznym, kulturowym i materialnym aspekcie. Stąd istotnym elementem kształcenia jest rozwijanie i udoskonalanie własnych zdolności plastycznych i wrażliwości estetycznej, które następnie przekłada się na praktykę konserwacji i restauracji dzieł sztuki/zabytków. Student ponadto przygotowujący jest do projektowania, planowania i praktycznego wykonywania zabiegów konserwatorskich i restauratorskich, które mają zapewnić trwanie tego zróżnicowanego dziedzictwa w oparciu o jego interpretację (przy użyciu różnych metod) oraz ocenę wartości w aspekcie historycznym, artystycznym, kulturowym etc., rozpoznanie budowy, stanu zachowania i przyczyn zniszczeń, a w miarę możliwości także przywrócenie im integralności estetycznej i walorów artystycznych.

Trzon kształcenia kierunkowego stanowią przedmioty artystyczne oraz inne przedmioty, które umożliwiają wnikliwe badanie materii dzieł sztuki/zabytków, techniki ich wykonania, stanu zachowania oraz nauka bezpośrednich działań stanowiących istotę procesu konserwacji-restauracji.

Przedmioty/grupy zajęć wraz z zakładanymi efektami uczenia się

Grupy przedmiotów	Przedmiot	Zakładane efekty uczenia się	Formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się	Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
Grupa przedmiotów kształcenia ogólnego	Historia filozofii z elementami estetyki	Ma gruntowną wiedzę w zakresie ogólnym i szczegółowym przydatną do formułowania i rozwiązywania złożonych zagadnień związanych z reprezentowaną dyscypliną Wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych	Wykład, ćwiczenia, pracownia	Egzamin pisemny, egzamin ustny test wielokrotnego wyboru, praca zaliczeniowa
	Historia sztuki starożytnej			

Wstęp do historii sztuki	<p>relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także potrafi wykorzystywać tę wiedzę dla dalszego rozwoju</p> <p>Ma szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną z metodyki działań konserwatorskich w wybranej specjalności</p> <p>Zna mechanizmy oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych na materię dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Posiada wiedzę w zakresie materiałoznawstwa substancji zabytkowej oraz historycznych i współczesnych materiałów konserwatorskich</p> <p>Zna podstawowe metody fizyczne i chemiczne badania dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Zna podstawy historii sztuki, z uwzględnieniem interpretacji i podstawowego wartościowania dzieł sztuki</p> <p>Zna podstawy historii i teorii ochrony i konserwacji-restauracji dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Posiada wiedzę dotyczącą dawnych technologii i technik artystycznych</p> <p>Posiada wiedzę w dziedzinie sztuk plastycznych w zakresie warsztatu artystycznego</p> <p>Zna podstawy kształtowania się form artystycznych w ujęciu historycznych</p> <p>Zna podstawy fotografii i technik dokumentacji dzieł sztuki, badań i Procesów konserwatorsko-restauratorskich</p> <p>Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy</p> <p>Ma świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.)</p>		
Chemia w konserwacji zabytków			
Technologia i techniki sztuk plastycznych			
Propedeutyka konserwacji dzieł sztuki			
Pigmenty, spoiwa i podłoża malarskie			
Technologie i metody datowania drewna			
Pracownia anatomii plastycznej			
Pracownia rysunku			
Pracownia malarstwa			
Pracownia technik malarskich i pozłotniczych			
Pracownia rzeźby			
Historia sztuki średniowiecznej			
Podstawy informatyki (cyfrowe metody dokumentacji zabytków)			
Historia sztuki nowożytnej			
Żywice sztuczne w konserwacji			

	zabytków	<p>dzieł sztuki i zabytków, ich nieodtworzalności i obowiązku ich respektowania w procesie konserwacji-restauracji</p> <p>Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej</p> <p>Ma świadomość i rozumie aspekty i skutki (także dalekosiężne) działań konserwatorskich, ich wpływ na dzieło sztuki lub zabytek i środowisko naturalne oraz świadomość związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje</p> <p>Ma świadomość i rozumie konieczność uwzględniania kontekstu kulturowego dzieła sztuki lub zabytku w decyzjach konserwatorskich</p> <p>Potrafi analizować przepisy prawne określające warunki podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej</p>		
	Ornamentyka			
	Historia sztuki nowoczesnej			
	Ochrona zabytków przed zniszczeniami biologicznymi			
	Historia sztuki współczesnej			
	Współczesne metody badań instrumentalnych			
	Metodyka badań humanistycznych			
	Badania budowy technicznej zabytków			
	Projektowanie konserwatorskie			
	Praktyczne aspekty projektowania konserwatorskiego; konwersatorium			
	Historia i teoria ochrony i konserwacji zabytków			
	Podstawy prawa gospodarczego			
Grupa przedmiotów specjalnościowych konserwacja i restauracja malarstw i rzeźby polichromowanej	Pracownia fotografii dokumentalnej	<p>Umie przeprowadzić rozpoznanie stanu zachowania zabytku, określić przyczyny zniszczeń i sformułować program prac badawczych oraz konserwatorskich i</p>	Wykład, ćwiczenia, pracownia	Egzamin, zaliczenie na ocenę, praca zaliczeniowa
	Żywice sztuczne w konserwacji malarstwa i rzeźby polichromowanej			

Praktyczne zagadnienia biologii konserwatorskiej	restauratorskich		
Pracownia dokumentacji konserwatorskiej	Potrafi określić, rozpoznać i opisać budowę techniczną dzieła sztuki i zabytku z uwzględnieniem oryginału i warstw wtórnych		
Wybrane zagadnienia konserwacji malarstwa dawnego i rzeźby polichromowanej	Potrafi określać główne i szczegółowe cele służące realizacji zadania konserwatorskiego z uwzględnieniem kontekstu kulturowego dzieła sztuki/zabytku		
Wybrane zagadnienia konserwacji dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej	Potrafi określić zasady profilaktyki i minimalizacji niszczącego oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych na materię dzieł sztuki i zabytków		
Wybrane zagadnienia technologii i technik sztuk plastycznych	Posiada umiejętność wykonania dokumentacji badań dzieł sztuki i zabytków		
Materiałoznawstwo spoiw i podobrazii malarskich	Potrafi zaplanować, zinterpretować i powiązać wyniki badań chemicznych, fizycznych, biologicznych z konserwatorskimi i technologicznymi z wykorzystaniem wiedzy na temat dawnych i współczesnych technik oraz tradycji warsztatowych		
Konserwacja i restauracja malarstwa sztalugowego	Posiada umiejętność opracowania kompleksowej dokumentacji konserwatorskiej		
Konserwacja i restauracja drewnianych podłoży malarskich	Rozpoznaje rodzaje technik sztuk plastycznych		
Zagadnienia konserwacji obrazów na podłożu płóciennym	Posiada umiejętności warsztatowe i potrafi zrealizować swoją wizję artystyczną w wybranej formie		
Metodyka konserwacji malarstwa i rzeźby drewnianej polichromowanej	Umie podejmować samodzielnie decyzje		
Materiałoznawstwo barwników i			

	pigmentów malarskich	<p>odnośnie projektowania i realizacji prac konserwatorskich</p> <p>Jest przygotowany do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych i jest zdolny do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach</p> <p>Ma świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.) dzieł sztuki i zabytków, ich nieodtwarzalności i obowiązku ich respektowania w procesie konserwacji-restauracji</p> <p>Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej</p> <p>Ma świadomość i rozumie aspekty i skutki (także dalekosiężne) działań konserwatorskich, ich wpływ na dzieło sztuki lub zabytek i środowisko naturalne oraz świadomość związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje</p> <p>Ma świadomość i rozumie konieczność uwzględniania kontekstu kulturowego dzieła sztuki lub zabytku w decyzjach konserwatorskich</p>		
Pracownia konserwacji i restauracji malarstwa sztalugowego				
Techniki reintegracji warstwy malarskiej w malarstwie sztalugowym				
Reintegracja warstw malarskich – materiały, techniki, metody				
Konserwacja i restauracja malarstwa ściennego				
Metodyka konserwacji malarstwa ściennego				
Techniki reintegracji warstwy malarskiej w malarstwie ściennym				
Transfer dekoracji ściennych				
Podstawy rekonstrukcji snycerskiej				
Konserwacja i restauracja rzeźby polichromowanej				
Pracownia konserwacji i restauracji rzeźby polichromowanej				
Pracownia konserwacji i restauracji elementów snycerskich i ram				

	Konserwacja i restauracja zabytków metalowych			
	Profilaktyka konserwatorska			
	Praktyczne aspekty profilaktyki konserwatorskiej; konwersatorium			
	Pracownia rysunku i malarstwa dawnego			
	Pracownia kopii malarstwa średniowiecznego			
	Pracownia kopii malarstwa nowożytnego			
	Historyczne techniki artystyczne – technika temperowa			
	Historyczne techniki artystyczne – malarstwo ścienne			
	Historyczne techniki artystyczne – technika olejna			
Grupa przedmiotów specjalnościowych konserwacja i restauracja papieru i skóry	Historia grafiki (techniki artystyczne	Umie przeprowadzić rozpoznanie stanu zachowania zabytku, określić przyczyny zniszczeń i sformułować program prac badawczych oraz konserwatorskich i restauratorskich Potrafi określić, rozpoznać i opisać budowę techniczną dzieła sztuki i zabytku z uwzględnieniem oryginału i warstw wtórnych	Wykład, ćwiczenia, pracownia	Egzamin, zaliczenie na ocenę, praca zaliczeniowa
	Liternictwo			
	Technologia papieru i skóry			
	Profilaktyka konserwacji zabytków zbiorów bibliotecznych i archiwalnych			
	Pracownia dokumentacji zabytków na podłożu papierowym i			

skórzanych	Potrafi określać główne i szczegółowe cele służące realizacji zadania konserwatorskiego z uwzględnieniem kontekstu kulturowego dzieła sztuki/zabytku		
Materiałoznawstwo spoiw i podobrazy malarskich	Potrafi określić zasady profilaktyki i minimalizacji niszczącego oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych na materię dzieł sztuki i zabytków		
Pracownia oprawy i zabezpieczania obiektów zabytkowych	Potrzebuje umiejętności wykonania dokumentacji badań dzieł sztuki i zabytków		
Propedeutyka konserwacji-restauracji zabytków na papierze	potrafi zaplanować, zinterpretować i powiązać wyniki badań chemicznych, fizycznych, biologicznych z konserwatorskimi i technologicznymi z wykorzystaniem wiedzy na temat dawnych i współczesnych technik oraz tradycji warsztatowych		
Metodyka konserwacji restauracji zabytków na pergaminie i skórze	Posiada umiejętność opracowania kompleksowej dokumentacji konserwatorskiej		
Żywice sztuczne w konserwacji zabytków z papieru i skóry	rozpoznaje rodzaje technik sztuk plastycznych posiada umiejętności warsztatowe i potrafi zrealizować swoją wizję artystyczną w wybranej formie		
Konstrukcja książki na przestrzeni wieków	Umie podejmować samodzielnie decyzje odnośnie projektowania i realizacji prac konserwatorskich		
Pracownia fotografii dokumentalnej zabytków na podłożu papierowym i skórzanych	Jest przygotowany do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych i jest zdolny do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach		
Pracownia technik graficznych	Ma świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.) dzieł sztuki i zabytków, ich nieodtwarzalności i obowiązku ich respektowania w procesie konserwacji-restauracji		
Historia książki, drukarstwa, bibliotek			
Nauka o archiwaliach			
Technologia i techniki miniatorstwa			
Metodyka konserwacji –restauracji zabytków na papierze			
Metodyka konserwacji-restauracji zabytkowych pieczęci			
Pracownia tradycyjnych technik introligatorskich			
Pracownia konserwacji –restauracji bloku książki zabytkowej			
Pracownia konserwacji restauracji materiałów archiwalnych			
Materiałoznawstwo pigmentów i barwników malarskich			
Malarstwo na podłożach			

	<p>papierowych</p> <p>Technika akwareli</p> <p>Technika pastelu</p> <p>Pracownia kopii grafiki</p> <p>Pracownia konserwacji-restauracji oprawy książki zabytkow</p> <p>Pracownia konserwacji –restauracji malarstwa na papierze</p> <p>Pracownia konserwacji restauracji zabytkowych obiektów skórzanych</p> <p>Metodyka konserwacji zabytków metalowych</p> <p>Pracownia konserwacji zabytków metalowych</p> <p>Praktyczne zagadnienia z biologii konserwatorskiej</p> <p>Konserwacja skóry archeologicznej</p> <p>Wybrane problemy konserwacji zabytków</p> <p>Metodyka konserwacji dzieł sztuki Orientu</p> <p>Wybrane zagadnienia z konserwacji-restauracji fotografii</p> <p>Pracownia konserwacji restauracji fotografii</p> <p>Pracownia kopii i miniatury książkowej</p> <p>Pracownia konserwacji dzieł sztuki Orientu</p> <p>Podstawy konserwacji tkanin zabytkowych</p>	<p>Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej ma świadomość i rozumie aspekty i skutki (także dalekosiężne) działań konserwatorskich, ich wpływ na dzieło sztuki lub zabytek i środowisko naturalne oraz świadomość związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje ma świadomość i rozumie konieczność uwzględniania kontekstu kulturowego dzieła sztuki lub zabytku w decyzjach konserwatorskich</p>		
Grupa przedmiotów	Pracownia rzeźby	Ma gruntowną wiedzę w zakresie ogólnym i	Wykład,	Egzamin pisemny, egzamin

specjalnościowych konserwacja i restauracja rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego	Pracownia fotografii dokumentalnej	<p>szczegółowym przydatną do formułowania i rozwiązywania złożonych zagadnień związanych z reprezentowaną dyscypliną</p> <p>Wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także potrafi wykorzystywać tę wiedzę dla dalszego rozwoju</p> <p>Ma szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną z metodyki działań konserwatorskich w wybranej specjalności</p> <p>Zna mechanizmy oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych na materię dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Posiada wiedzę w zakresie materiałoznawstwa substancji zabytkowej oraz historycznych i współczesnych materiałów konserwatorskich</p> <p>Zna podstawowe metody fizyczne i chemiczne badania dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Zna podstawy historii sztuki, z uwzględnieniem interpretacji i podstawowego wartościowania dzieł sztuki</p> <p>Zna podstawy historii i teorii ochrony i konserwacji-restauracji dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Posiada wiedzę dotyczącą dawnych technologii i technik artystycznych</p> <p>Posiada wiedzę w dziedzinie sztuk plastycznych w zakresie warsztatu artystycznego</p> <p>Zna podstawy kształtowania się form artystycznych w ujęciu historycznych</p> <p>Zna podstawy fotografii i technik dokumentacji dzieł sztuki, badań i Procesów</p>	ćwiczenia, pracownia	ustny test wielokrotnego wyboru, praca zaliczeniowa
	Żywice sztuczne w konserwacji zabytków			
	Elementy i detale w rozwoju historycznym			
	Historyczne techniki budowlane			
	Podstawy geologii z petrografią			
	Naturalne i sztuczne kamienie w rzeźbie i architekturze – kamień naturalny			
	Naturalne i sztuczne kamienie w rzeźbie i architekturze – kamień sztuczny			
	Naturalne i sztuczne kamienie w rzeźbie i architekturze –ceramika			
	Profilaktyczna konserwacja zabytków kamiennych			
	Wzmacnianie zabytków kamiennych			
	Uzupełnianie ubytków w zabytkach kamiennych			
Konserwacja drewna				

Konserwacja metali	<p>konserwatorsko-restauratorskich Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy Ma świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.) dzieł sztuki i zabytków, ich nieodtwarzalności i obowiązku ich respektowania w procesie konserwacji-restauracji Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej Ma świadomość i rozumie aspekty i skutki (także dalekosiężne) działań konserwatorskich, ich wpływ na dzieło sztuki lub zabytek i środowisko naturalne oraz świadomość związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje Ma świadomość i rozumie konieczność uwzględniania kontekstu kulturowego dzieła sztuki lub zabytku w decyzjach konserwatorskich Potrafi analizować przepisy prawne określające warunki podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej Umie przeprowadzić rozpoznanie stanu zachowania zabytku, określić przyczyny zniszczeń i sformułować program prac badawczych oraz konserwatorskich i restauratorskich Potrafi określić, rozpoznać i opisać budowę techniczną dzieła sztuki i zabytku z uwzględnieniem oryginału i warstw wtórnych Potrafi określać główne i szczegółowe cele służące realizacji zadania konserwatorskiego z</p>		
Konserwacja zabytków kamiennych			
Konserwacja murów ceglanych i architektury			
Konserwacja rzemiosła artystycznego (ceramika, kość słoniowa, bursztyn, perła, szkło)			
Techniki zdobnicze w rzeźbie i detalu architektonicznym			
Propedeutyka dokumentacji konserwatorskiej			
Metodyka konserwacji zabytków – kamień			
Metodyka konserwacji zabytków – drewno			
Metodyka konserwacji zabytków – metal			
Pracownia konserwacji ceramiki			
Pracownia konserwacji rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego			
Wykład monograficzny z			

<p>konserwacji zabytków</p> <p>Pracownia budowy chemicznej i czynników niszczących</p> <p>Praktyczne zagadnienia z biologii konserwatorskiej</p> <p>Historyczne i współczesne materiały budowlane</p>	<p>uwzględnieniem kontekstu kulturowego dzieła sztuki/zabytku</p> <p>Potrafi określić zasady profilaktyki i minimalizacji niszczącego oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych na materię dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Posiada umiejętność wykonania dokumentacji badań dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Potrafi zaplanować, zinterpretować i powiązać wyniki badań chemicznych, fizycznych, biologicznych z konserwatorskimi i technologicznymi z wykorzystaniem wiedzy na temat dawnych i współczesnych technik oraz tradycji warsztatowych</p> <p>Posiada umiejętność opracowania kompleksowej dokumentacji konserwatorskiej</p> <p>Rozpoznaje rodzaje technik sztuk plastycznych</p> <p>Posiada umiejętności warsztatowe i potrafi zrealizować swoją wizję artystyczną w wybranej formie</p> <p>Umie podejmować samodzielnie decyzje odnośnie projektowania i realizacji prac konserwatorskich</p> <p>Jest przygotowany do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych i jest zdolny do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach</p> <p>Ma świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.) dzieł sztuki i zabytków, ich nieodtwarzalności i obowiązku ich respektowania w procesie konserwacji-restauracji</p> <p>Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki</p>		
---	--	--	--

		<p>zawodowej Ma świadomość i rozumie aspekty i skutki (także dalekosiężne) działań konserwatorskich, ich wpływ na dzieło sztuki lub zabytek i środowisko naturalne oraz świadomość związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej</p>		
Grupa przedmiotów do wyboru, np. niezwiązane z kierunkiem zajęcia ogólnouczelniane lub zajęcia oferowane na innym kierunku studiów	Wykład ogólnouniwersytecki		Wykład	Egzamin pisemny, egzamin ustny test wielokrotnego wyboru, praca zaliczeniowa
Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne			Zaliczenie
Lektorat z języka obcego	Lektorat z języka obcego specjalistycznego			Egzamin, zaliczenie na ocenę

Praktyki*	Ćwiczenia terenowe	<p>Ma podstawową wiedzę by przeprowadzić rozpoznanie stanu zachowania zabytku, określić przyczyny zniszczeń i sformułować program prac badawczych oraz konserwatorskich i restauratorskich.</p> <p>Potrafi określić, rozpoznać i opisać budowę techniczną dzieła sztuki, określać główne konserwatorskiego i określić zasady profilaktyki i minimalizacji niszczącego oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych.</p> <p>Posiada umiejętność wykonania dokumentacji podstawowych badań dzieł sztuki i zabytków i opracowania dokumentacji konserwatorskiej.</p> <p>Jest przygotowany do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych.</p> <p>Ma świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.) dzieł sztuki i zabytków, ich nieodtwarzalności oraz znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej.</p> <p>Ma świadomość i rozumie konieczność uwzględniania kontekstu kulturowego dzieła sztuki lub zabytku w decyzjach konserwatorskich.</p>	Ćwiczenia	Weryfikacja wykonania powierzonego zadania, praca zaliczeniowa
	Praktyki zawodowe			
	Plener malarski			

		<p>Posiada wiedzę w zakresie materiałoznawstwa substancji zabytkowej oraz historycznych i współczesnych materiałów konserwatorskich</p> <p>Posiada wiedzę dotyczącą dawnych technologii i technik artystycznych</p> <p>Posiada wiedzę w dziedzinie sztuk plastycznych w zakresie warsztatu artystycznego</p> <p>Zna podstawy kształtowania się form artystycznych w ujęciu historycznych</p>		
Praca dyplomowa i/lub egzamin dyplomowy**	Seminarium dyplomowe konserwatorskie	<p>Ma gruntowną wiedzę w zakresie ogólnym i szczegółowym przydatną do formułowania i rozwiązywania złożonych zagadnień związanych z reprezentowaną dyscypliną</p> <p>Wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także potrafi wykorzystywać tę wiedzę dla dalszego rozwoju</p> <p>Ma szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną z metodyki działań konserwatorskich w wybranej specjalności</p> <p>Zna mechanizmy oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych na materię dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Posiada wiedzę w zakresie materiałoznawstwa substancji zabytkowej oraz historycznych i współczesnych materiałów konserwatorskich</p> <p>Zna podstawowe metody fizyczne i chemiczne badania dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Zna podstawy historii sztuki, z uwzględnieniem interpretacji i podstawowego wartościowania dzieł sztuki</p> <p>Zna podstawy historii i teorii ochrony i</p>	Seminarium, pracownia	Zaliczenie, praca zaliczeniowa, egzamin
	Seminarium dyplomowe z badań technologii i technik plastycznych			
	Seminarium dyplomowe teoretyczno-badawcze,			
	Seminarium dyplomowe z historii sztuki			
	Dyplomowa pracownia konserwacji malarstwa i rzeźby polichromowanej			
Pracownia konserwacji zabytków (<i>papier skóra</i>)				
Pracownia konserwacji zabytków II (<i>kamień</i>)				

		<p>konserwacji-restauracji dzieł sztuki i zabytków Posiada wiedzę dotyczącą dawnych technologii i technik artystycznych Posiada wiedzę w dziedzinie sztuk plastycznych w zakresie warsztatu artystycznego Zna podstawy kształtowania się form artystycznych w ujęciu historycznych Zna podstawy fotografii i technik dokumentacji dzieł sztuki, badań i Procesów konserwatorsko-restauratorskich Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy Ma świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.) dzieł sztuki i zabytków, ich nieodtwarzalności i obowiązku ich respektowania w procesie konserwacji-restauracji Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej Ma świadomość i rozumie aspekty i skutki (także dalekosiężne) działań konserwatorskich, ich wpływ na dzieło sztuki lub zabytek i środowisko naturalne oraz świadomość związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje Ma świadomość i rozumie konieczność uwzględniania kontekstu kulturowego dzieła sztuki lub zabytku w decyzjach konserwatorskich Potrafi analizować przepisy prawne określające warunki podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej Umie przeprowadzić rozpoznanie stanu</p>		
--	--	---	--	--

		<p>zachowania zabytku, określić przyczyny zniszczeń i sformułować program prac badawczych oraz konserwatorskich i restauratorskich</p> <p>Potrafi określić, rozpoznać i opisać budowę techniczną dzieła sztuki i zabytku z uwzględnieniem oryginału i warstw wtórnych</p> <p>Potrafi określać główne i szczegółowe cele służące realizacji zadania konserwatorskiego z uwzględnieniem kontekstu kulturowego dzieła sztuki/zabytku</p> <p>Potrafi określić zasady profilaktyki i minimalizacji niszczącego oddziaływania fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników środowiskowych na materię dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Posiada umiejętność wykonania dokumentacji badań dzieł sztuki i zabytków</p> <p>Potrafi zaplanować, zinterpretować i powiązać wyniki badań chemicznych, fizycznych, biologicznych z konserwatorskimi i technologicznymi z wykorzystaniem wiedzy na temat dawnych i współczesnych technik oraz tradycji warsztatowych</p> <p>Posiada umiejętność opracowania kompleksowej dokumentacji konserwatorskiej</p> <p>Rozpoznaje rodzaje technik sztuk plastycznych</p> <p>Posiada umiejętności warsztatowe i potrafi zrealizować swoją wizję artystyczną w wybranej formie</p> <p>Umie podejmować samodzielnie decyzje odnośnie projektowania i realizacji prac konserwatorskich</p> <p>Jest przygotowany do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych i jest</p>		
--	--	---	--	--

		<p>zdolny do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach</p> <p>Ma świadomość znaczenia wartości (artystycznej, historycznej, emocjonalnej itd.) dzieł sztuki i zabytków, ich nieodtwarzalności i obowiązku ich respektowania w procesie konserwacji-restauracji</p> <p>Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej</p> <p>Ma świadomość i rozumie aspekty i skutki (także dalekosiężne) działań konserwatorskich, ich wpływ na dzieło sztuki lub zabytek i środowisko naturalne oraz świadomość związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje</p> <p>Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej</p>		
Praktyki*				
Wymiar praktyk	Wymiar praktyk to: 336 godzin ćwiczeń terenowych, 168 godzin praktyk zawodowych oraz 4 tygodniowy plener malarski.			
Forma odbywania praktyk	Praca zespołowa lub indywidualna przy obiekcie zabytkowym pod kierunkiem nauczyciela UMK (ćwiczenia terenowe) lub opiekuna praktyk (praktyka zawodowa) w zakresie określonym programem wraz z opracowaniem projektu i prowadzeniem dokumentacji konserwatorskiej.			
Zasady odbywania praktyk	<p>Studenci odbywają praktyki po IV i VI (ćwiczenia terenowe) oraz VIII (praktyki zawodowe) semestrze studiów. Ćwiczenia terenowe organizuje Uczelnia. Uczelnia zapewnia obiekty zabytkowe, przy których odbywane są ćwiczenia oraz materiały do prac i sprzęt a także stałą opiekę nauczyciela prowadzącego praktyki. Ponadto uczelnia zapewnia zakwaterowanie oraz diety w obowiązującym wymiarze.</p> <p>Student ma obowiązek zaliczyć ćwiczenia terenowe i praktyki zawodowe w czasie od IV do X semestru. Zaliczenie uzyskuje się na podstawie oceny wykonanej pracy, posiadanej wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania, zagazowania w pracę. Zaliczenie jest na ocenę.</p>			
Szczegółowe wskaźniki punktacji ECTS				
Dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty uczenia się:				

	Dyscyplina naukowa lub artystyczna	Punkty ECTS				
		liczba	%			
1.	Sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	367	100%			
Grupy przedmiotów zajęć	Przedmiot	Liczba punktów ECTS	Liczba ECTS w dyscyplinie:	Liczba punktów ECTS z zajęć do wyboru	Liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując: zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów *****/ zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne *****
Grupa przedmiotów kształcenia ogólnego	Historia filozofii z elementami estetyki	3	3		1	
	Historia sztuki starożytnej	3	3		1	
	Wstęp do historii sztuki	4	4		2	
	Chemia w konserwacji zabytków	7	7		2	
	Technologia i techniki sztuk plastycznych	3	3		1	
	Propedeutyka konserwacji dzieł sztuki	2	2		1	

	Pigmenty, spoiwa i podłoża malarskie	3	3		1	3
	Technologie i metody datowania drewna	2	2		1	2
	Pracownia anatomii plastycznej	7	7		4	
	Pracownia rysunku	14	14		9	14
	Pracownia malarstwa	14	14		8	14
	Pracownia technik malarskich i pozłotniczych	5	5		2	
	Pracownia rzeźby	3	3		2	
	Historia sztuki średniowiecznej	3	3		1,5	
	Podstawy informatyki (cyfrowe metody dokumentacji zabytków)	1	1		0,5	
	Historia sztuki nowożytnej	3	3		1,5	
	Żywie sztuczne w konserwacji zabytków	1	1		0,5	1
	Ornamentyka	2	2		1	
	Historia sztuki nowoczesnej	3	3		1,5	
	Ochrona zabytków przed zniszczeniami biologicznymi	2	2		2	2
	Historia sztuki współczesnej	3	3		1,5	

	Współczesne metody badań instrumentalnych	2	2		1	2
	Metodyka badań humanistycznych	1	1		0,5	1
	Badania budowy technicznej zabytków	7	7		3	7
	Projektowanie konserwatorskie	2	2		0,5	2
	Praktyczne aspekty projektowania konserwatorskiego; konwersatorium	2	2		0,5	2
	Historia i teoria ochrony i konserwacji zabytków	2	2		0,5	
	Podstawy prawa gospodarczego	1	1		0,5	
G Grupa przedmiotów specjalnościowych konserwacja i restauracja malarstwa i rzeźby polichromowanej	Pracownia fotografii dokumentalnej	2	2	2	2	2
	Żywice sztuczne w konserwacji malarstwa i rzeźby polichromowanej	2	2	2	1	2
	Praktyczne zagadnienia biologii konserwatorskiej	1	1	1	0,5	2
	Pracownia dokumentacji konserwatorskiej	1	1	1	0,5	1
	Wybrane zagadnienia konserwacji malarstwa dawnego i rzeźby polichromowanej	4	4	4	0,5	4
	Wybrane zagadnienia konserwacji	2	2	2	0,5	2

	dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej					
	Wybrane zagadnienia technologii i technik sztuk plastycznych	3	3	3	0,5	3
	Materiałoznawstwo spoiw i podobrazii malarskich	2	2	2	1	2
	Konserwacja i restauracja malarstwa sztalugowego	2	2	2	1	2
	Konserwacja i restauracja drewnianych podłoży malarskich	2	2	2	0,5	2
	Zagadnienia konserwacji obrazów na podłożu płóciennym	2	2	2	0,5	2
	Metodyka konserwacji malarstwa i rzeźby drewnianej polichromowanej	5	5	5	5	5
	Materiałoznawstwo barwników i pigmentów malarskich	3	3	3	2	3
	Pracownia konserwacji i restauracji malarstwa sztalugowego	9	9	9	8	9
	Techniki reintegracji warstwy malarskiej w malarstwie sztalugowym	2	2	2	1	2
	Reintegracja warstw malarskich – materiały, techniki, metody	2	2	2	0,5	2
	Konserwacja i restauracja malarstwa	2	2	2	1	2

	ściennego					
	Metodyka konserwacji malarstwa ściennego	4	4	4	3	4
	Techniki reintegracji warstwy malarskiej w malarstwie ściennym	2	2	2	2	2
	Transfer dekoracji ściennych	6	6	6	3	6
	Podstawy rekonstrukcji snycerskiej	3	3	3	2	3
	Konserwacja i restauracja rzeźby polichromowanej	3	3	3	1	3
	Pracownia konserwacji i restauracji rzeźby polichromowanej	11	11	11	6	11
	Pracownia konserwacji i restauracji elementów snycerskich i ram	4	4	4	4	4
	Konserwacja i restauracja zabytków metalowych	5	5	5	2	5
	Profilaktyka konserwatorska	2	2	2	1	2
	Praktyczne aspekty profilaktyki konserwatorskiej; konwersatorium	1	1	1	0,5	1
	Pracownia rysunku i malarstwa dawnego	15	15	15	12	15
	Pracownia kopii malarstwa	8	8	8	5	8

	średniowiecznego					
	Pracownia kopii malarstwa nowożytnego	14	14		6	14
	Historyczne techniki artystyczne – technika temperowa	5	5	5	3	5
	Historyczne techniki artystyczne – technika olejna	6	6	6	3	6
	Historyczne techniki artystyczne – malarstwo ścienne	8	8		6	8
Grupa przedmiotów specjalnościowych konserwacja i restauracja papieru i skóry	Historia grafiki (techniki artystyczne)	3	3	3	0,5	3
	Liternictwo	3	3	3	2	3
	Technologia papieru i skóry	4	4	4	3	4
	Profilaktyka konserwacji zabytków zbiorów bibliotecznych i archiwalnych	2	2	2	1	2
	Pracownia dokumentacji zabytków na podłożu papierowym i skórzanych	2	2	2	0,5	2
	Materiałoznawstwo spoiw i podobraz malarskich	2	2	2	1	2
	Pracownia oprawy i zabezpieczania obiektów zabytkowych	4	4	4	4	4
	Propedeutyka konserwacji-restauracji zabytków na papierze	4	4	4	3	
	Metodyka konserwacji restauracji zabytków na pergaminie i skórze	4	4	4	3	2
	Żywice sztuczne w konserwacji zabytków z papieru i skóry	4	4	4	1	4
	Konstrukcja książki na przestrzeni wieków	2	2	2	1	2

Pracownia fotografii dokumentalnej zabytków na podłożu papierowym i skórzanych	1	1	1	1	1
Pracownia technik graficznych	5	5	5	2	5
Historia książki, drukarstwa, bibliotek	2	2	2	0,5	2
Nauka o archiwaliach	3	3	3	1	3
Technologia i techniki miniatorstwa	2	2	2	0,5	2
Metodyka konserwacji –restauracji zabytków na papierze	3	3	3	1	3
Metodyka konserwacji-restauracji zabytkowych pieczęci	2	2	2	0,5	2
Pracownia tradycyjnych technik introligatorskich	5	5	5	4	5
Pracownia konserwacji –restauracji bloku książki zabytkowej	7	7	7	5	7
Pracownia konserwacji restauracji materiałów archiwalnych	6	6	6	5	6
Materiałoznawstwo pigmentów i barwników malarskich	1	1	1	1	1
Malarstwo na podłożach papierowych	11	11	11	8	11
Technika akwareli	1	1	1	0,5	1
Technika pastelu	2	2	2	0,5	2
Pracownia kopii grafiki	4	4	4	2	4
Pracownia konserwacji-restauracji oprawy książki zabytków	9	9	9	5	9
Pracownia konserwacji –restauracji malarstwa na papierze	6	6	6	5,5	6
Pracownia konserwacji restauracji zabytkowych obiektów skórzanych	7	7	7	6	7
Metodyka konserwacji zabytków metalowych	4	4	4	1	4
Pracownia konserwacji zabytków metalowych	2	2	2	1	2
Praktyczne zagadnienia z biologii	2	2	2	0,5	2

	konserwatorskiej					
	Konserwacja skóry archeologicznej	5	5	5	2	5
	Wybrane problemy konserwacji zabytków	4	4	4	1	4
	Metodyka konserwacji dzieł sztuki Orientu	3	3	3	1	3
	Wybrane zagadnienia z konserwacji-restauracji fotografii	2	2	2	1	2
	Pracownia konserwacji restauracji fotografii	3	3	3	2	3
	Pracownia kopii i miniatury książkowej	3	3	3	1	
	Pracownia konserwacji dzieł sztuki Orientu	4	4	4	3	4
	Podstawy konserwacji tkanin zabytkowych	4	4	4	2	4
Grupa przedmiotów specjalnościowych konserwacja i restauracja rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego	Pracownia rzeźby	31	31	31	23	31
	Pracownia fotografii dokumentalnej	2	2	2	2	2
	Żywice sztuczne w konserwacji zabytków	2	2	2	1,5	2
	Elementy i detale w rozwoju historycznym	3	3	3	2	3
	Historyczne techniki budowlane	3	3	3	1	3
	Podstawy geologii z petrografią	5	5	5	1	5
	Naturalne i sztuczne kamienie w rzeźbie i architekturze – kamień naturalny	1	1	1	0,5	1
	Naturalne i sztuczne kamienie w rzeźbie	1	1	1	0,5	1

	i architekturze – kamień sztuczny					
	Naturalne i sztuczne kamienie w rzeźbie i architekturze –ceramika	2	2	2	1	2
	Profilaktyczna konserwacja zabytków kamiennych	2	2	2	1	2
	Wzmacnianie zabytków kamiennych	2	2	2	1	2
	Uzupełnianie ubytków w zabytkach kamiennych	2	2	2	1	2
	Konserwacja drewna	5	5	5	3	5
	Konserwacja metali	17	17	17	8	17
	Konserwacja zabytków kamiennych	2	2	2	1	2
	Konserwacja murów ceglanych i architektury	2	2	2	1	2
	Konserwacja rzemiosła artystycznego (ceramika, kość słoniowa, bursztyn, perła, szkło)	6	6	6	3	6
	Techniki zdobnicze w rzeźbie i detalu architektonicznym	4	4	4	2	4
	Propedeutyka dokumentacji konserwatorskiej	1	1	1	0,5	1
	Metodyka konserwacji zabytków –	10	10	10	7	10

	kamień					
	Metodyka konserwacji zabytków – drewno	2	2	2	1	2
	Metodyka konserwacji zabytków – metal	2	2	2	1	2
	Pracownia konserwacji ceramiki	11	11	11	5	11
	Pracownia konserwacji rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego	22	22	22	13	22
	Wykład monograficzny z konserwacji zabytków	1	1	1	0,5	1
	Pracownia budowy chemicznej i czynników niszczących	1	1	1	0,5	1
	Praktyczne zagadnienia z biologii konserwatorskiej	1	1	1	0,5	1
	Historyczne i współczesne materiały budowlane	2	2	2	1	2
Grupa przedmiotów do wyboru, np. niezwiązane z kierunkiem zajęcia ogólnouczeniiane lub zajęcia oferowane na innym kierunku studiów	Zajęcia ogólnouniwersyteckie	4	4	4	4	
Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne					
Lektorat z języka obcego	Lektorat z języka obcego specjalistyczny	10	10		10	

Praktyki*	Plener malarski, ćwiczenia terenowe, praktyka zawodowa	9	9		7	9
Praca dyplomowa i/lub egzamin dyplomowy**	Seminarium dyplomowe z historii sztuki	4	4		1	4
	Seminarium dyplomowe konserwatorskie	7	7		3	7
	Seminarium dyplomowe z badań technologii i technik sztuk plastycznych	3	3		1	3
	Seminarium dyplomowe teoretyczno-badawcze	30	30		1,5	30
	Dyplomowa pracownia konserwacji malarstwa i rzeźby polichromowanej/ Pracownia konserwacji zabytków (<i>papier skóra</i>)/Pracownia konserwacji zabytków II (<i>kamień</i>)	52/48/50	52/48/50	52/48/50	19/20/21	52/48/50
RAZEM:		367	367/100%	199/54%	183.5/50%	289/79%

* Program studiów o profilu praktycznym przewiduje praktyki zawodowe w wymiarze co najmniej:
- 6 miesięcy - w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich,
- 3 miesiące - w przypadku studiów drugiego stopnia.

** Praca dyplomowa jest:
- obowiązkowa w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich,
- fakultatywna w przypadku studiów pierwszego stopnia.

*** nazwy dyscyplin naukowych oraz artystycznych muszą być zgodne z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2202 z późn. zm.)

**** dotyczy profilu ogólnoakademickiego

***** dotyczy profilu praktycznego

Grupy przedmiotów	Przedmiot	Treści programowe
Grupa przedmiotów I	Historia filozofii z elementami estetyki	Głównym celem przedmiotu jest prezentacja podstawowych zagadnień z zakresu historii filozofii i podstaw estetyki. Przedmiot oparty jest na cyklu wykładów poświęconych określonym momentom w historii ludzkości, kiedy to dochodziły do głosu najważniejsze systemy filozoficzne, a wraz z nimi i myśl estetyczna. Omawiane są zarówno klasyczne pojęcia i kategorie, jak i te bardziej peryferyjne, czy zapomniane idee. Uzupełnienie wykładu stanowią fragmenty słuchowisk, spektakli teatralnych i filmów.
	Historia sztuki starożytnej	Przekazanie studentom wiedzy na temat sztuki starożytnej obejmującej sztukę prehistoryczną, Egiptu, Myken, Krety, Grecji, Etrurii i Rzymu. Wykład obejmie malarstwo, rzeźbę i architekturę pokazane na tle dziejów kultury poszczególnych epok.
	Wstęp do historii sztuki	Przedmiot prowadzony w formie wykładu kursowego (30 godz.) oraz ćwiczeń (również 30 godz.). Ma na celu wprowadzenie do problematyki historii sztuki jako nauki (dzieje, pojęcia, przedmiot badań, metody) i wypracowanie u studentów podstawowego warsztatu analitycznego, właściwego dla tej dyscypliny i jej dziedzin (architektura, sztuki plastyczne, rzemiosło artystyczne). Wykład i ćwiczenia obejmują wprowadzenie do historii sztuki jako dyscypliny naukowej, wybrane zagadnienia z metodologii historii sztuki, problematykę architektoniczną i elementarne problemy opisu dzieła dzieła plastycznego. Wykład i ćwiczenia obejmują ponadto zagadnienia takie jak treści dzieł plastycznych (ikonografia i typologia), ornamentyka, oprawa liturgii i wystrój wnętrz sakralnych oraz heraldyka.
	Chemia w konserwacji zabytków	Wykład z chemii ma za zadanie uporządkować wiedzę chemiczną i ukierunkować ją na problematykę związaną z budową i właściwościami materiałów nieorganicznych oraz organicznych występujących w obiektach zabytkowych i/lub stosowanych podczas prac konserwatorskich. Pracownia poświęcona jest praktycznemu zastosowaniu wiedzy teoretycznej zdobytej na wykładach, rozwoju umiejętności manualnych studenta, opanowaniu metodyki wykonywania prostych doświadczeń związanych z badaniem właściwości cieczy oraz ciał stałych, m.in. oznaczenia podatności materii na czynniki niszczące (oznaczenie szybkości kapilarnego przemieszczania się wody, higroskopijności czy stężenia soli rozpuszczalnych w wodzie).
	Technologia i techniki sztuk plastycznych	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi charakterystyki poszczególnych technologii i technik sztuk plastycznych przedstawianych w aspekcie historycznym. W ramach wykładu prezentowane są poszczególne techniki sztuk plastycznych analizowane przede wszystkim w ujęciu technologiczno-technicznym. Studenci zapoznawani są z budową technologiczną dzieł sztuki, poznają właściwości materiałów tworzących dzieła plastyczne (pigmenty, spoiwa, podłoża) a także warsztat pracy artysty, typowy dla omawianych technik. Wykładowi towarzyszą prezentacje multimedialne wraz z materiałem poglądowym prezentującym wybrane techniki sztuk plastycznych.
Propedeutyka konserwacji dzieł sztuki	Zajęcia mają dać studentowi orientację czym jest ochrona i opieka nad zabytkami, jakie jest jej miejsce w sferze kultury, mają także pokazać specyfikę pracy i przygotować studenta do świadomego wyboru dalszej specjalności. Zapoznają studentów z problematyką podstawowych zasad konserwacji zabytków dzieł sztuki. Przedmiot, prowadzony w formie wykładu, umożliwia studentowi zdobycie podstawowej wiedzy o specyfice problematyki konserwatorskiej i charakterze pracy przy poszczególnych kategoriach zabytkowych dzieł sztuki oraz o programie	

	studiów danej specjalności. Omawiane są zagadnienia związane z podstawowymi metodami i materiałami stosowanymi w pracach konserwatorskich, także z uwzględnieniem konserwacji profilaktycznej (witraż).
Pigmenty, spoiwa i podłoża malarskie	Celem wykładów jest zapoznanie studentów z materiałami stosowanymi do wykonania dzieł sztuki ze szczególnym uwzględnieniem pigmentów, barwników organicznych, spoiw i podłoży malarskich. Zagadnienia przedstawiane są w aspekcie historycznym z uwzględnieniem najważniejszych źródeł pisanych. Omawiana jest charakterystyka materiałów ich właściwości, sposób otrzymywania, pochodzenie, okres stosowania.
Technologie i metody datowania drewna	Przedmiotem zajęć będzie drewno - podstawowy materiał stosowany w różnych dziedzinach działalności człowieka i we wszystkich okresach historycznych. Drewno zostanie przedstawione ze szczególnym uwzględnieniem zastosowania tego materiału w dziełach sztuki, zabytkowych meblach oraz w konstrukcjach architektonicznych. Podczas zajęć przedstawione zostaną podstawowe informacje o drewnie, najważniejsze gatunki drewna stosowane w omawianych obiektach oraz wybrane zagadnienia dotyczące badań i ochrony drewna. Studenci zostaną zapoznani możliwościami i metodami oceny wieku oraz autentyczności obiektów wykonanych z drewna. Szczegółowo zostanie przedstawiona budowa makroskopowa i mikroskopowa podstawowych gatunków drewna oraz możliwości ich identyfikacji.
Pracownia anatomii plastycznej	Celem ćwiczeń w pracowni anatomii plastycznej jest przekazanie wiedzy anatomicznej połączonej z umiejętnością obserwacji, rozumienia kształtów i konstruowania obrazu ludzkiego ciała na płaszczyźnie.
Pracownia rysunku	Ćwiczenia mają na celu wyrobienie umiejętności obserwacji natury i kształtowania jej obrazu na płaszczyźnie przy pomocy mediów rysunkowych.
Pracownia malarstwa	Przedmiot pracownia malarstwa jest realizowany w formie ćwiczeń w zakresie malarskich studiów i szkiców z natury. Przedmiot wprowadza studenta w podstawy problematyki malarstwa oraz wyposaża w podstawowe umiejętności niezbędne dla realizacji zadań artystycznych i konserwatorskich. Podstawowym celem ćwiczeń w pracowni malarstwa jest nabycie przez studentów elementarnych umiejętności obserwacji natury, posługiwania się językiem malarskim, komponowania na płaszczyźnie oraz rozbudzenie i rozwijanie wrażliwości na kolor. Program realizowany jest poprzez studia martwych natur, postaci oraz pejzażu.
Pracownia technik malarskich i pozłotniczych	Pracownia Technik Malarskich i Pozłotniczych realizowana jest w formie ćwiczeń stanowiących uzupełnienie wykładu Technologia i Techniki Sztuk Plastycznych. W ramach zajęć studenci zapoznawani są z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi technologii wybranych technik malarskich stosowanych na różnych podłożach oraz technik pozłotniczych, przydatnych w realizowaniu dalszego toku studiów na wszystkich specjalnościach kierunku Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki. Program zajęć koncentruje się przede wszystkim wokół zagadnień dotyczących poznania i przygotowania podstawowych spoiw, mediów malarskich oraz farb jak również materiałów i narzędzi pozłotniczych. Zakłada ponadto wykonanie ćwiczeń z zakresu technik malarskich oraz pozłotniczych i zdobniczych (uwzględniają one przygotowanie podłoży i zapraw, wykonanie złoceń na poler i na mat, wykorzystanie wybranych technik zdobniczych na złożonych powierzchniach).
Pracownia rzeźby	Przedmiot Podstawy Rzeźby prowadzony jest w formie ćwiczeń w oparciu o studium z natury (czaszka człowieka) oraz studium obiektu rzeźbiarskiego (model gipsowy). Ćwiczenia mają na celu zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami rzeźby, utrwalenia wiedzy z zakresu anatomii oraz sprawdzenie ich predyspozycji przy wyborze specjalności.
Historia sztuki średniowiecznej	Wykład obejmuje swym zakresem sztukę wczesnochrześcijańską i wczesnobizantyńską oraz dzieje sztuki

	<p> europejskiej kręgu łacińskiego od ok. 500 do ok. 1500 (od Wielkiej Wędrówki Ludów do schyłku średniowiecza), proponując przekrojowe ujęcie zjawisk: architektury sakralnej i świeckiej, iluminatorstwa, malarstwa ściennego i tablicowego, rzeźby monumentalnej i snycerstwa oraz wybranych zagadnień z rzemiosła artystycznego. W odniesieniu do architektury nacisk jest położony na genezę i kształtowanie form i typów architektonicznych, wystrojów i dekoracji architektonicznej.</p> <p> Dzieła sztuk plastycznych analizowane są pod kątem stylu, funkcji i treści ideowych.</p> <p> Materiał przerabiany jest w ujęciu chronologicznym, na tle historycznym i kulturowym, z uwzględnieniem czołowych zagadnień badań mediewistycznych (sztuka i władza, sztuka i religijność, społeczne aspekty sztuki itd.).</p>
Podstawy informatyki (cyfrowe metody dokumentacji zabytków)	Praktyczne ćwiczenia dotyczące obróbki komputerowej prac graficznych w dokumentacji dzieł sztuki.
Historia sztuki nowożytnej	Wykład ma na celu zaznajomienie studentów z pełnym spektrum zjawisk zachodzących w sztuce nowożytnej obejmującej malarstwo, rzeźbę, architekturę i rzemiosło artystyczne z uwzględnieniem tła historycznego i kulturowego Europy.
Żywice sztuczne w konserwacji zabytków	Kurs poświęcony żywicom sztucznym w konserwacji zabytków obejmuje zapoznanie studentów z budową, podstawowymi właściwościami żywic i ich zastosowaniem w konserwacji zabytków. Wykłady zostaną podzielone na dwie części. W ogólnej omawiane będą zagadnienia z podstaw chemii polimerów, a w części szczegółowej właściwości i zastosowanie wybranych żywic oraz otrzymywanie przy ich użyciu gotowych do użycia wyrobów (werniksy, farby, kleje, impregnaty, itp.). Zdobyte wiadomości teoretyczne wykorzystają podczas prac konserwatorskich na różnych obiektach zabytkowych, gdzie preparaty spoinotwórcze i powłokotwórcze występują jako pierwotna lub wtórna materia zabytkowa.
Ornamentyka	Morfologia i typologia (z elementami semantyki) europejskiego ornamentu nowożytnego. Rozpoznawanie motywów i form ornamentalnych, określenie stylowe i datowanie.
Historia sztuki nowoczesnej	Zajęcia mają na celu przekazanie wiedzy o malarstwie, rzeźbie i architekturze nowoczesnej na świecie od połowy XVIII wieku do 1939 roku. Zajęcia uczą także właściwej interpretacji nowoczesnego dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i architektonicznego, trendów i szkół architektonicznych, znajomości technik i materiałów budowlanych oraz podstawowych zagadnień krytyki artystycznej.
Ochrona zabytków przed zniszczeniami biologicznymi	<p>W trakcie zajęć studenci zdobywają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wiedzę, tj. poznają znaczenie organizmów żywych, głównie mikroorganizmów i owadów, w procesach niszczenia zabytków na podłożach organicznych (tkaniny, drewno) i nieorganicznych (tynk) oraz poznają metody zwalczania mikroorganizmów i owadów, a także profilaktycznej ochrony przed nimi. 2) umiejętności, tj. potrafią zastosować zdobytą wiedzę do wyboru właściwej metody ochrony zabytku przed biodeterioracją, w tym do oceny potrzeby stosowania metod interwencyjnych (dezynfekcja, odgrzybianie, dezynsekcja). 3) świadomość odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z wyborem właściwych metod ochrony zabytku przed biodeterioracją, ich wpływem na dzieło sztuki lub zabytek, a także zdrowie ludzi i środowisko naturalne.

Historia sztuki współczesnej	<p>Wykłady poświęcony prezentacji zjawisk i tendencji sztuki po II wojnie światowej w ujęciu problemowo-histerycznym. Przekazanie wiedzy o najnowszych realizacjach i trendach we współczesnej sztuce, z uwzględnieniem zmian w postrzeganiu formy plastycznej, nowoczesnych technik i środków wyrazu. (dot. architektury – 15 godz.)</p> <p>Wykłady mają na celu przekazanie wiedzy o najnowszych realizacjach i trendach we współczesnej architekturze światowej oraz przygotowanie studentów do samodzielnej pracy, opartej na właściwej interpretacji współczesnego dzieła architektonicznego, znajomości nowoczesnych technik i materiałów budowlanych.</p>
Współczesne metody badań instrumentalnych	W trakcie wykładu studenci zapoznają się z nieinwazyjnymi oraz inwazyjnymi metodami badań instrumentalnych malarstwa i rzeźby polichromowanej, papieru i skóry, rzeźby kamiennej i elementów architektonicznych, które stosuje się dla określenia technik i technologii wykonania, ustalenie zakresów wcześniejszych ingerencji konserwatorskich, określenie przyczyn i stopnia degradacji materii zabytkowej.
Metodyka badań humanistycznych	Przedmiot koncentruje się na zapoznaniu studentów z drogami kształtowania się dyscypliny naukowej historii sztuki i pokrewnych dyscyplin nauk humanistycznych. Także ćwiczenia uczulają na zastosowanie i wykorzystanie aparatu naukowego, charakterystycznego dla nauk humanistycznych (system przypisów, odsyłaczy, budowa bibliografii itd.).
Badania budowy technicznej zabytków	Celem przedmiotu jest praktyczna realizacja badań techniki wykonania i analiza sposobu wykonania wybranego obiektu zabytkowego oraz badań należących do diagnostyki stanu zachowania. Wszystkie działania zostają udokumentowane i przedstawione w formie ustalonej schematem dokumentacji konserwatorsko-technologicznej.
Projektowanie konserwatorskie	Wykłady mają przygotowywać do praktycznego wykorzystania różnych elementów interdyscyplinarnej wiedzy teoretycznej dotyczącej konserwacji zabytków, a w szczególności zabytków z zakresu specjalności konserwacji papieru i skóry do samodzielnego przygotowania projektu konserwatorskiego.
Praktyczne aspekty projektowania konserwatorskiego; konserwatorium	Student zdobywa narzędzia i ugruntowuje wiedzę potrzebną do wykonania projektu konserwatorskiego (K_W02, K_W03, K_W06, K_W06, K_W07). Umie rozpoznać i opisać budowę techniczną zabytku, jego stan zachowania z uwzględnieniem warstw pierwotnych i wtórnych zabytku. Potrafi ocenić atrybuty decydujące o wartości zabytku. Potrafi przygotować otwarty projekt konserwatorski (K_U01, K_U02, K_U03, K_U04).
Historia i teoria ochrony i konserwacji zabytków	Historyczne przykłady przedsięwzięć o charakterze konserwatorskim są ujmowane z perspektywy współczesnej wiedzy o funkcjach społecznych materialnych znaków pamięci i ich znaczeniu dla procesu kształtowania tożsamości indywidualnej i zbiorowej. Jednym z podstawowych celów jest ukazanie ewolucji poglądów i zasad towarzyszących restauracji dzieł sztuki, zabytków, dóbr kultury. Omówione są najważniejsze etapy rozwoju teorii konserwatorskich w XIX i XX w., a zwłaszcza przemiany postaw wynikające z poszerzenia zakresu rzeczowego i czasowego ochrony i opieki konserwatorskiej. W oparciu o przekazaną wiedzę kształtowane są podstawy teoretyczne konserwacji i restauracji artefaktów jako istotnej części dziedzictwa kulturowego.
Podstawy prawa gospodarczego	W ramach zajęć omawiane są zagadnienia odnoszące się do społecznej gospodarki rynkowej, stanowiącej podstawę ustroju gospodarczego RP. Kluczowymi omawianymi zagadnieniami są: pojęcie tegoż prawa i jego wyodrębnienie w systemie prawa; podstawowe zasady tej regulacji prawnej; pojęcie działalności gospodarczej i pojęcie przedsiębiorcy w prawie polskim; wymogi publiczno-prawne związane z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej oraz prawne formy prowadzenia działalności gospodarczej; reglamentacja działalności gospodarczej z jej prawnymi formami

Grupa przedmiotów specjalnościowych konserwacja i restauracja malarstw i rzeźby polichromowanej Konserwacja malarstwa i rzeźby polichromowanej	Pracownia fotografii dokumentalnej	Pracownia fotografii dokumentalnej obejmuje teoretyczne praktyczne zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami i metodami wykonania dokumentacji fotograficznej dzieł sztuki. Student zdobywa wiedzę i doświadczenie w zakresie technik stosowanych w dokumentacji. Poznaje tajniki warsztatu profesjonalnej fotografii dokumentacyjnej.
	Żywyce sztuczne w konserwacji malarstwa i rzeźby polichromowanej	Zajęcia „Żywyce sztuczne w konserwacji malarstwa i rzeźby polichromowanej” mają na celu zdobycie wiedzy oraz praktyczne jej wykorzystanie z zakresu chemii związków wielkocząsteczkowych.
	Praktyczne zagadnienia biologii konserwatorskiej	Zajęcia polegają na przeprowadzeniu obserwacji i badań dotyczących obiektu zabytkowego stanowiącego przedmiot pracy dyplomowej i opracowaniu projektu-opinii zawierającego charakterystykę zniszczeń biologicznych oraz propozycje metod i środków ochrony przed biodeterioracją tego obiektu. Studenci, których obiekty dyplomowe nie wykazują zniszczeń pochodzenia biologicznego, przygotowują prezentacje multimedialne na wybrany temat związany ze zniszczeniami biologicznymi obiektów zabytkowych oraz metodami ich ochrony przed biodeterioracją.
	Pracownia dokumentacji konserwatorskiej	Zapoznanie studentów z historią powstania dokumentacji konserwatorskiej oraz ze współczesnymi zasadami i metodami jej wykonywania, a następnie opracowanie wstępnej dokumentacji konserwatorskiej do obiektów zabytkowych, które będą przedmiotem prac konserwatorskich i restauratorskich przeprowadzonych w ramach Pracowni konserwacji i restauracji malarstwa sztalugowego w zimowym i letnim semestrze na III roku studiów.
	Wybrane zagadnienia konserwacji malarstwa dawnego i rzeźby polichromowanej	Zajęcia prowadzone w formie wykładu-konwersatorium. W pierwszej części blok zagadnień, które mają ułatwić przyszłemu absolwentowi wejście na rynek pracy. W drugiej części przykłady konserwacji-restauracji wybranych konkretnych obiektów zrealizowanych przez autorkę, z włączeniem studentów do dyskusji i wspólnych prób rozwiązywania zagadnień problemowych.
	Wybrane zagadnienia konserwacji dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej	Zapoznanie z problematyką konserwacji i restauracji sztuki nowoczesnej i współczesnej. Zwrócenie uwagi na technikę wykonania, warunki ekspozycji i przechowywania oraz wynikające stąd uszkodzenia i zniszczenia. Scharakteryzowanie zniszczeń poszczególnych warstw technologicznych oraz określenie przyczyn ich powstawania. Współczesne metody i środki stosowane w pracach konserwatorskich i restauratorskich dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej.
	Wybrane zagadnienia technologii i technik sztuk plastycznych	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi problematyce fałszowania poszczególnych rodzajów technik sztuk plastycznych przedstawianych w aspekcie historycznym oraz technologicznym. Studenci zapoznawani są z różnymi aspektami budowy technologicznej fałszywych dzieł sztuki.. Wykładowi towarzyszą prezentacje multimedialne.
	Materiałoznawstwo spoiw i podobraz malarskich	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z metodami identyfikacji materiałów stosowanych do wykonania dzieł sztuki ze szczególnym uwzględnieniem spoiw i podłoży malarskich.
	Konserwacja i restauracja malarstwa sztalugowego	Zapoznanie z problematyką konserwacji i restauracji malarstwa sztalugowego na różnych podłożach. Zwrócenie uwagi na technikę wykonania obrazu, warunki ekspozycji i przechowywania oraz wynikające stąd uszkodzenia i zniszczenia. Scharakteryzowanie zniszczeń poszczególnych warstw technologicznych oraz określenie przyczyn ich powstawania. Przedstawienie wybranych zagadnień z historii konserwacji malarstwa oraz stosowanych w przeszłości metod i środków. Współczesne metody i środki stosowane w pracach konserwatorskich i restauratorskich malarstwa sztalugowego.

Konserwacja i restauracja drewnianych podłoży malarskich	Wykłady z zakresu konserwacji-restauracji drewnianych podłoży malarskich, przede wszystkim obrazów sztalugowych, ale również drewnianych struktur architektonicznych (stropów i ścian) oraz przedmiotów rzemiosła artystycznego zdobionych polichromią lub monochromią (ram i mebli).
Zagadnienia konserwacji obrazów na podłożu płóciennym	Wykłady zawierają szczegółowe przedstawienie problematyki płóciennych podobrazów malarskich, omówienie składników tworzących ich strukturę (tkanina, przeklejenie, zaprawa) oraz ich wzajemnych relacji, decydujących o stabilności wymiarowej podłoża lub jej braku.
Metodyka konserwacji malarstwa i rzeźby drewnianej polichromowanej	Ćwiczenia zapoznają studentów z materiałami stosowanymi w konserwacji i restauracji malarstwa sztalugowego i rzeźby drewnianej polichromowanej oraz zabiegami konserwatorskimi w tych obszarach a także ich sekwencją. Pozwalają przyswoić praktyczne umiejętności przeprowadzania podstawowych zabiegów konserwatorskich.
Materiałoznawstwo barwników i pigmentów malarskich	Zajęcia mają na celu przygotowanie studentów do badań pigmentów, folii pozłotniczych i barwników. Studenci zapoznają się z zagadnieniami dotyczącymi badań mikroskopowych i uczą się praktycznie identyfikować pigmenty, barwniki i folie pozłotnicze w trakcie ćwiczeń. Zajęcia te stanowią część cyklu ćwiczeń niezbędnych w dalszym toku studiów do badań technologicznych i dokumentacyjnych zabytkowych dzieł sztuki.
Pracownia konserwacji i restauracji malarstwa sztalugowego	Przyswojenie praktycznych umiejętności przeprowadzania prac konserwatorskich i restauratorskich przy obrazach sztalugowych na różnych podłożach.
Techniki reintegracji warstwy malarskiej w malarstwie sztalugowym	Zajęcia mają na celu zaznajomienie studentów z metodami reintegracji ubytków warstw malarskich w obrazach sztalugowych i zasadami prawidłowego wykonywania uzupełnień oraz praktyczne poznanie przez nich różnorodnych materiałów współcześnie stosowanych do tego celu - ich właściwości aplikacyjnych, sposobów stosowania, cech wyglądu uzyskiwanych warstw oraz ich trwałości.
Reintegracja warstw malarskich – materiały, techniki, metody	Zajęcia mają na celu zaznajomienie studentów z metodami reintegracji ubytków warstw malarskich w obrazach sztalugowych i zasadami prawidłowego wykonywania uzupełnień oraz poznanie przez nich różnorodnych materiałów współcześnie stosowanych do tego celu. Zyskują wiedzę jak oceniać - ich właściwości aplikacyjne, trwałość i jak je stosować.
Konserwacja i restauracja malarstwa ściennego	Zapoznanie studentów z zagadnieniami konserwacji i restauracji malarstwa ściennego na różnych podłożach. Omawiana jest budowa dekoracji ściennych wykonanych w różnych technikach, przyczyny i objawy ich zniszczeń oraz metody i materiały służące konserwacji i restauracji malarstwa ściennego na podłożach murowanych i drewnianych a także rozwój tej dziedziny konserwacji w ujęciu historycznym. Przedstawiane są cele i metody diagnostyki konserwatorskiej i dokumentacji.
Metodyka konserwacji malarstwa ściennego	W trakcie zajęć student wykonuje podstawowe zabiegi konserwatorskie i restauratorskie dekoracji ściennych i wykonuje badania procesu odsolenia dekoracji ściennych. Student samodzielnie przygotowuje dekoracje ściene w celu doświadczeń i obserwacji procesów fizyko-chemicznych jakie zachodzą między podłożem a warstwą malarską. Na przygotowanych dekoracjach ściennych student wykonuje szereg zabiegów polegających m.in. na usunięciu przemałowań, oczyszczeniu, podklejaniu odspojień, uzupełnianiu ubytków poszczególnych warstw, konsolidacji i rekonstrukcji. Przed wykonaniem każdy zabieg jest omawiany. W czasie wykonywania wszystkich zabiegów student organizuje swoje stanowisko pracy.
Techniki reintegracji warstwy malarskiej w malarstwie ściennym	W trakcie zajęć student i poznaje problemy estetyczne związane z konserwacją zniszczonych malowideł ściennych. Na dekoracjach ściennych wykonuje zabiegi restauratorskie. Student samodzielnie przygotowuje dekoracje ściene w celu doświadczeń i obserwacji procesów fizyko-chemicznych jakie zachodzą między

	podłożem a warstwą malarską. Na przygotowanych dekoracjach ściennych student wykonuje rekonstrukcje stosując różne spoiwa i poznając różne metody. Przed wykonaniem zabieg jest omawiany, a uzyskany efekt estetyczny jest diskutowany. W czasie wykonywania wszystkich zabiegów student organizuje swoje stanowisko pracy.
Transfer dekoracji ściennych	W trakcie zajęć student wykonuje zabiegi przenoszenia dekoracji ściennych metodami stacco i strappo. Po oddzieleniu dekoracji od murowanego podłoża wykonuje niezbędne zabiegi konserwatorskie i restauratorskie. Oddzielone dekoracje ścienne są osadzane na podłożach zastępczych, umożliwiających przemieszczanie dekoracji ściennych i eksponowanie w dowolnych lokalizacjach.
Podstawy rekonstrukcji snycerskiej	Praktyczne zapoznanie studentów z podstawami technik snycerskich, oraz warsztatem obróbki drewna, skrawania, klejenia. Ćwiczenia i wykłady ukierunkowane są na potrzeby konserwacji i restauracji rzeźby drewnianej.
Konserwacja i restauracja rzeźbypolichromowanej	Celem wykładu jest zapoznanie słuchaczy z procesami destrukcyjnymi zachodzącymi w drewnie obiektów zabytkowych, omówienie podstawowych zabiegów konserwatorskich i stosowanych materiałów oraz zagadnień profilaktyki konserwatorskiej rzeźby drewnianej polichromowanej.
Pracownia konserwacji i restauracjirzeźby polichromowanej	Praktyczne zapoznanie studentów z przyczynami i objawami zniszczeń drewna, warstw zapraw, polichromii i złoczeń, stanowiących integralne składniki rzeźby drewnianej i polichromowanej. Zajęcia prowadzone są na rzeczywistych obiektach zabytkowych, dla których indywidualnie opracowywane są programy prac konserwatorsko-restauratorskich, realizowane następnie podczas zajęć. W trakcie prac wykonywana jest ich dokumentacja opisowa i fotograficzna.
Pracownia konserwacji i restauracjielementów snycerskich i ram	Praktyczne zapoznanie studentów z tematyką konserwacji i restauracji elementów snycerskich oraz ram. Zajęcia prowadzone są na rzeczywistych obiektach zabytkowych, dla których indywidualnie opracowywane są programy prac konserwatorsko-restauratorskich, realizowane następnie podczas zajęć. W trakcie prac wykonywana jest ich dokumentacja opisowa i fotograficzna.
Konserwacja i restauracja zabytków metalowych	Zapoznanie z konserwacją zabytków metalowych oraz opracowanie dokumentacji konserwatorskiej.
Profilaktyka konserwatorska	Po krótkim wstępnym omówieniu wewnętrznych i zewnętrznych warunków niszczenia następuje omówienie działania każdego z czynników zewnętrznych; mechanizmów niszczenia, możliwości zapobiegania i ochrony poszczególnych typów zabytków. Celem bogato ilustrowanego wykładu z analizą przykładów związków przyczynowo-skutkowych między określonymi formami opieki a przebiegiem procesów niszczenia różnego typu zabytków – od zbiorów muzealnych do zabytkowych budowli - jest przybliżenie studentom wiedzy o nowoczesnych formach ochrony.
Praktyczne aspekty profilaktyki konserwatorskiej; konwersatorium	Student zostaje wyposażony w specjalnie do zajęć przygotowany, autorski formularz "Bilans dobrostanu zabytku" oraz list przewodni z prośbą do właściciela obiektu o udostępnienie i pomoc w przygotowaniu oceny. Dokonuje przeglądu obiektu, dokumentując fotograficznie zauważone problemy i zniszczenia. Wykonana w obiekcie ocena jest następnie przedmiotem wspólnej analizy w trakcie zajęć.
Pracownia rysunku i malarstwa dawnego	W ramach zajęć studenci wykonują malarskie studium martwej natury w konwencji XVII-wiecznego malarstwa niderlandzkiego. Zajęcia te stanowią kontynuację ćwiczeń realizowanych w semestrze zimowym, na III roku studiów w ramach zajęć w Pracowni Rysunku, które kończą się m.in. wykonaniem studium rysunkowego martwej natury, na podstawie którego realizowane jest studium malarskie. Studenci wykonują obrazy w technice olejnej wielowarstwowej, wykorzystując różnorodny charakter farb, spoiw, mediów i narzędzi malarskich dla

		osiągnięcia zamierzonego efektu estetycznego w obranej konwencji. Ćwiczenia pozwalają rozwijać umiejętności warsztatowe. Poprzedzająca pracę manualną analiza tego rodzaju malarstwa pozwala kształtować zmysł obserwacji, niezbędny w realizacji zadań przewidzianych w pracowniach malarskich na dalszym etapie nauki na kierunku Konserwacja i Restauracja Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej, jak również w realizowaniu przyszłych prac konserwatorsko-restauratorskich. W ramach zajęć studenci wykonują studium malarskie autoportretu wzorowanego na reprodukcji wybranego portretu autorstwa jednego z mistrzów malarstwa z okresu od XVI w. do I poł. XX w. Zajęcia te stanowią kontynuację ćwiczeń realizowanych w semestrze letnim, na III roku studiów w ramach zajęć w Pracowni Rysunku, które kończą się m.in. wykonaniem studium rysunkowego autoportretu, na podstawie którego realizowane jest studium malarskie.
	Pracownia kopii malarstwa średniowiecznego	Semestr zimowy: Celem zajęć jest praktyczne poznanie technik średniowiecznego malarstwa północnego i środkowoeuropejskiego, nabycie umiejętności malowania oraz wykonania pozłoty wzorując się na tradycyjnych zasadach. Celem jest opanowanie zasad wykonania opracowania malarskiego w technice wielowarstwowej. Uzyskane umiejętności pozwalają na ich wykorzystanie nie tylko przy wykonywaniu kopii, ale także w pracach konserwatorskich (wykonanie rekonstrukcji oraz uzupełnień zniszczonej warstwy malarskiej zabytków z epoki średniowiecza). Semestr letni: Celem zajęć jest praktyczne poznanie technik średniowiecznego malarstwa polskiego, północnego i środkowoeuropejskiego oraz nabycie umiejętności malowania według tradycyjnych zasad.
	Pracownia kopii malarstwa nowożytnego	Celem ćwiczeń jest wykonanie przez studentów kopii malarskich w technice olejno-żywicznej.
	Historyczne techniki artystyczne –technika temperowa	Wykład: Celem wykładów jest zapoznanie studentów z technologią i techniką malarstwa temperowego. Przedstawione są zagadnienia europejskiego warsztatu malarskiego oraz materiałów malarskich w aspekcie historycznym do początku wieku XV. Omówione są charakterystyczne cechy szkoły malarstwa północnego, włoskiego oraz ikonowego. Pracownia: Praktyczne opanowanie techniki malowania obrazów według technologii malarstwa włoskiego Quattrocenta i Cinquecenta opisaną w traktacie Cennino Cenniniego..
	Historyczne techniki artystyczne –malarstwo ścienne	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z szerokim wachlarzem stosowanych na przestrzeni wieków w malarstwie ściennym technik i technologii malarskich.
	Historyczne techniki artystyczne –technika olejna	Wykład: Celem wykładów jest zapoznanie studentów z technologią i techniką malarstwa olejnego. Omówienie zagadnień warsztatu malarskiego oraz materiałów malarskich w aspekcie historycznym. Przedstawienie charakterystycznych cech malarstwa europejskiego podziałem na regiony od końca XV do XX wieku. Pracownia: Głównym celem jest praktyczne zapoznanie się z technologią i techniką malarską dzieł renesansu północnego (XV-XVI w.). Wykonywana jest opracowanie malarskie fragmentu wybranego dzieła według tradycji europejskiego malarstwa północnoeuropejskiego.
Grupa	Historia grafiki (techniki	Prezentowany w czasie wykładu materiał obejmuje historię grafiki od średniowiecza do 1. połowy XX wieku w

przedmiotów specjalnościowych konserwacja i restauracja papieru i skóry	artystyczne)	układzie chronologicznym z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych technik i ich odmian, szkół i środowisk, twórczości wybitnych artystów grafików od A. Dürera po P. Picasso i dzieł o przełomowym znaczeniu.
	Liternictwo	Zasadniczym celem kształcenia jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu liternictwa.
	Technologia papieru i skóry	Wykład poświęcony jest historii, właściwości i technologii materiałów celulozowych (papier, kartony, tektury, materiały pochodne celulozie) oraz proteinowych (pergamin, skóry garbowane). Omawiane są także zagadnienia związane z procesami degradacji tych materiałów. Ćwiczenia poświęcone są badaniom właściwości wytworów papierniczych (papier, kartony, tektury) oraz proteinowych (pergamin, skóry garbowane) oraz wybranych materiałów pochodnych celulozie, a także metodom badań zachodzących procesów degradacji w tych materiałach. Zajęcia z technologii papieru mają powiązanie ze wszystkimi pracowniami - introligatorskimi, badawczymi i konserwatorskimi. Znajomość technologii i techniki wykonania wytworów papierowych jest absolutnie konieczna dla czynnego uczestnictwa w zajęciach realizowanych od II do VI roku w ZKPiS. Brak podstaw znajomości technologii i techniki wykonania wytworów papierowych uniemożliwia realizowanie badań i prac konserwatorskich.
	Profilaktyka konserwacji zabytków zbiorów bibliotecznych i archiwalnych	II rok - czynniki niszczące zbiory archiwalne, biblioteczne i muzealne na podłożu papierowym, skórzanym rodzaje zniszczeń przez nie powodowane. Pojęcie i zasady profilaktyki konserwatorskiej. Prawidłowe warunki przechowywania zbiorów. Ocena ryzyka. IV rok - na zajęciach omawiane są nowe, bardzo ważne dla każdego konserwatora zagadnienia związane z ochroną zbiorów zabytkowych przed szeroką grupą zniszczeń ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed pożarem, zanieczyszczeniami powietrza, szkodliwym mikroklimatem pomieszczeń, ochrony fotografii barwnych, materiałów audiowizualnych, obiektów zabytkowych ustawianych na półkach, wielkoformatowych, a także rozpoznawaniem zniszczeń (audyt). Problematyka omawiana jest na przykładach zabytkowych zbiorów/kolekcji.
	Pracownia dokumentacji zabytków na podłożu papierowym i skórzanych	Przedmiot ma na celu przekazać wiedzę, w tym cel i zasadność, dot. dokumentacji prac konserwatorskich-restauratorskich zabytków ruchomych.
	Materiałoznawstwo spoiw i podobrazy malarskich	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z metodami identyfikacji materiałów stosowanych do wykonania dzieł sztuki ze szczególnym uwzględnieniem spoiw i podłoży malarskich.
	Pracownia oprawy i zabezpieczania obiektów zabytkowych	Poprzez cykl ćwiczeń zajęcia mają na celu przekazanie wiedzy z dziedziny materiałoznawstwa konserwatorskiego i introligatorskiego, zapoznanie z tradycyjnym i współczesnym warsztatem introligatora, zapoznanie z terminologią konserwatorską w zakresie introligatorstwa, przekazanie wiedzy o zasadach konstruowania odpowiednich opakowań ochronnych do zabytków (pudła, obwoluty, futerały, passe-partou't). Wiedza obejmuje zarówno podstawy teoretyczne jak i praktyczne umiejętności nabyte podczas realizacji poszczególnych ćwiczeń.
	Propedeutyka konserwacji-restauracji zabytków na papierze	Przedmiot jest prowadzony w ramach wykładów oraz pracowni. Zagadnienia omawiane na wykładach są demonstrowane i ćwiczone na zajęciach w ramach pracowni. Przedmiot ma na celu przekazanie podstawowych wiadomości o metodach i zabiegach stosowanych w konserwacji-restauracji zabytków na podłożu papierowym. Wprowadza i systematyzuje elementarną wiedzę o działaniach konserwatorskich, terminologię i demonstruje jej praktyczne zastosowanie, ich zakres, efektywność z wyszczególnieniem pozytywnych i negatywnych aspektów omawianych zabiegów i metod. Program nauczania zakłada przedstawienie podstawowych informacji wraz z demonstracją ich praktycznego wykorzystania z zakresu materiałoznawstwa, aparatury i narzędzi stosowanych

		obecnie w konserwacji papieru jaki i w ujęciu historycznym.
	Metodyka konserwacji restauracji zabytków na pergaminie i skórze	Wykłady i ćwiczenia przeznaczone są dla studentów specjalizacji konserwacja papieru i skóry. W ramach przedmiotu student zapoznaje się z szeroką problematyką konserwacji zabytków z pergaminu i skóry lub zawierających wykonane z niej elementy. Przekazywana jest wiedza teoretyczna i praktyczna z zakresu konserwacji skórzanych i pergaminowych obiektów zabytkowych. Uzyskana wiedza jest niezbędna do prawidłowego planowania i przeprowadzenia zabiegów konserwacji-restauracji zabytków.
	Żywyce sztuczne w konserwacji zabytków z papieru i skóry	Zajęcia „Żywyce sztuczne w konserwacji zabytków z papieru i skóry” mają na celu zdobycie wiedzy oraz praktyczne jej wykorzystanie z zakresu chemii związków wielkocząsteczkowych.
	Konstrukcja książki na przestrzeni wieków	Przedmiot ma na celu zdobycie przez studenta wiedzy z zakresu historii książki, rzemiosła introligatorskiego europejskiego i polskiego, zapoznanie z terminologią introligatorską i konserwatorską-restauratorską, zdobycie wiedzy o sposobach konstrukcji zabytkowych księzek od późnego średniowiecza po wiek XIX z obszaru europejskiego z zaznaczeniem wpływu i omówieniem książki arabskiej, z naciskiem na introligatorstwo polskie (K_W01, K_W05, K_W09). W wyniku kursu student umie opisać budowę techniczną zabytkowego kodeksu z uwzględnieniem dawnych technik, przeprowadzić rozpoznanie jego stanu zachowania zabytkowego kodeksu (K_U01, K_U02, K_U10). Ma ponadto świadomość znaczenia wartości zabytkowych kodeksów (K_K01).
	Pracownia fotografii dokumentalnej zabytków na podłożu papierowym i skórzanych	Praktyczne ćwiczenia dotyczące fotografii w ujęciu dokumentalnym różnych obiektów zabytkowych. Wskazane jest posiadanie wcześniejszej wiedzy na temat podstaw obsługi komputera, systemu operacyjnego i prostych programów graficznych oraz znajomość podstawowych praw optyki. Celem nauczania tego przedmiotu jest poszerzenie wiedzy z zakresu foto optyki i wykorzystywanie jej w tworzeniu fotografii specjalistycznej, dokumentującej dzieło sztuki.
	Pracownia technik graficznych	Celem zajęć w pracowni technik graficznych jest rozwijanie osobowości twórczej studentów, a także pobudzanie umiejętności kreatywnego myślenia plastycznego. Podstawowym założeniem prowadzonych zajęć jest umiejętności świadomego kształtowania formy plastycznej, rozwój sprawności manualnej w posługiwaniu się narzędziami graficznymi, a także zapoznanie się z podstawowymi zagadnieniami związanymi z warsztatem techniki druku wypukłego. Przedmiot pracowni technik graficznych prowadzony jest przez 1 semestr (6 semestr III roku studiów) na kierunku Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki, specjalności Konserwacja Papieru i Skóry.
	Historia książki, drukarstwa, bibliotek	Przedmiot obejmuje problematykę dziejów książki od starożytności (Egipt, Mezopotamia, Grecja, Rzym) poprzez epokę średniowiecza (z akcentem kładzionym zarówno na Europę zachodnią jak i Polską, zaś z mniejszym naciskiem na Bizancjum) i nowożytność (kultura książki w renesansie, baroku i epoce Oświecenia), wiek XIX z jego doniosłymi zjawiskami i procesami na polu książki, aż po 1 połowę XX w.
	Nauka o archiwaliach	Wykład i ćwiczenia zapoznają studentów z wszystkimi rodzajami akt wytworzonymi na obszarze Polski od momentu powstania państwa polskiego do chwili obecnej (X-XXI wiek). Poznają same akta - ich cechy zewnętrzne i wewnętrzne, sposoby ich powstawania w kancelariach, same kancelarie oraz miejsca obecnego przechowywania.
	Technologia i techniki miniaturstwa	Studenci zapoznawani są z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi stosowanych w malarstwie miniatorskim narzędzi i materiałów malarskich (łącznie omówieniem procesów ich wytwarzania) oraz ich zastosowania.
	Metodyka konserwacji – restauracji zabytków na	Przedmiot jest prowadzony w ramach wykładów oraz pracowni. Zagadnienia omawiane na wykładach są demonstrowane i ćwiczone na zajęciach w ramach pracowni. Przedmiot ma na celu przekazanie podstawowych

papierze	wiadomości o metodach i zabiegach stosowanych w konserwacji-restauracji zabytków na podłożu papierowym. Wprowadza i systematyzuje elementarną wiedzę o działaniach konserwatorskich, terminologię i demonstruje jej praktyczne zastosowanie, ich zakres, efektywność z wyszczególnieniem pozytywnych i negatywnych aspektów omawianych zabiegów i metod. Program nauczania zakłada przedstawienie podstawowych informacji wraz z demonstracją ich praktycznego wykorzystania z zakresu materiałoznawstwa, aparatury i narzędzi stosowanych obecnie w konserwacji papieru jaki i w ujęciu historycznym.
Metodyka konserwacji-restauracji zabytkowych pieczęci	Wykłady prezentują zagadnienia konserwacji-restauracji zabytkowych pieczęci uwierzytelniających dokumenty pergaminowe i papierowe. Tematem wykładów są pieczęcie woskowe, lakowe, ołowiane i inne.
Pracownia tradycyjnych technik intrologatorskich	Poprzez cykl ćwiczeń prowadzonych w pracowni intrologatorskiej zajęcia mają na celu przekazanie wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu tradycyjnych technik intrologatorskich oraz materiałoznawstwa. Podczas zajęć korzysta się z metod i narzędzi stosowanych w dawnym oraz tradycyjnym współczesnym warsztacie intrologatorskim nawiązując do technik stosowanych od końca XV do początku XX w. Efektem zdobywanej wiedzy i umiejętności jest wykonanie kilku atrap książek.
Pracownia konserwacji – restauracji bloku książki zabytkowej	Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z problematyką związaną z konserwacją i restauracją zabytkowych bloków książek. W ramach zajęć zaplanowane jest praktyczne wykorzystanie wiadomości zdobytych na wykładach i ćwiczeniach dotyczących metodyki konserwacji-restauracji zabytków na papierze, skórze i pergaminie oraz historii książki, drukarstwa, bibliotek, rozpoznanie techniki wykonania zabytku, wykonanie dokumentacji konserwatorskiej, odpowiednie planowanie i przeprowadzanie zabiegów konserwatorskich i restauratorskich obejmujących zabytkowe książki.
Pracownia konserwacji restauracji materiałów archiwalnych	Przedmiot ma na celu zdobycie praktycznych umiejętności z zakresu konserwacji-restauracji archiwaliów oraz wykonania dokumentacji prac konserwatorskich w oparciu o przeprowadzone badania z zakresu techniki i technologii oraz stanu zachowania. W ramach zajęć zaplanowane jest również praktyczne wykorzystanie wiadomości zdobytych na wykładach i ćwiczeniach z zakresu nauk o archiwaliach, konserwacji papieru, metalu i in. Konserwacja zabytków realizowana jest pod nadzorem prowadzącego.
Materiałoznawstwo pigmentów i barwników malarskich	Zajęcia mają na celu przygotowanie studentów do badań pigmentów, folii pozłotniczych i barwników. Studenci zapoznają się z zagadnieniami dotyczącymi badań mikroskopowych i uczą się praktycznie identyfikować pigmenty, barwniki i folie pozłotnicze w trakcie ćwiczeń. Zajęcia te stanowią część cyklu ćwiczeń niezbędnych w dalszym toku studiów do badań technologicznych i dokumentacyjnych zabytkowych dzieł sztuki.
Malarstwo na podłożach papierowych	W pracowni studenci wykonują studia i szkice malarskie w specyficznych technikach, takich jak gwasz, akwarela, pastel.
Technika akwareli	Krótki kurs akwareli ma wprowadzić studentów w zagadnienia podstawowe tej techniki malarskiej.
Technika pastelu	Krótki kurs pastelu ma wprowadzić studentów w zagadnienia podstawowe tej techniki malarskiej i rysunkowej.
Pracownia kopii grafiki	Celem zajęć w pracowni kopii grafiki jest wykonanie w określonej technice graficznej kopii grafiki dawnych mistrzów (Rembrandt van Rijn, Giovanni Battista Piranesi, Andrea Mantegna, Martin Schongauer, Albrecht Durer, Hendrik Goltzius, Hokusai Katsushika), a także artystów bardziej nam współczesnych (Władysław Skoczylas, Mieczysław Wejman i inni) Podstawowym założeniem prowadzonych zajęć jest umiejętności oddania charakteru kopiowanego motywu, zręczność w posługiwaniu się graficznymi narzędziami i kompetentność w doborze metod warsztatowego postępowania, zarówno jeśli chodzi o samo opracowanie matrycy, czy zastosowanie odpowiedniego graficznego podłoża, a także dobór odpowiedniej metody druku. W realizacji

	powyższych zadań ważny jest ciągły rozwój sprawności manualnej w posługiwaniu się narzędziami graficznymi, jak również zgłębianie zagadnień związanych z warsztatem techniki druku wypukłego i techniki intaglio.
Pracownia konserwacji-restauracjioprawy książki zabytkowej	Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z problematyką związaną z konserwacją-restauracją zabytkowych kodeksów, a w szczególności ich opraw. W ramach zajęć zaplanowane jest praktyczne wykorzystanie wiadomości zdobytych na wykładach i ćwiczeniach dotyczących metodyki konserwacji-restauracji zabytków na papierze, skórze i pergaminie oraz historii książki, drukarstwa, bibliotek, rozpoznanie techniki wykonania zabytku, wykonanie dokumentacji konserwatorskiej, odpowiednie planowanie i przeprowadzanie zabiegów konserwatorskich-restauratorskich obejmujących zabytkowe książki. Poprzez pracę z zabytkiem student uczy się postępowania z elementami konstrukcyjnymi zabytkowych kodeksów i prac z zakresu introligatorstwa konserwatorskiego wykonywanych zgodnie z sztuką i etyką konserwatorską.
Pracownia konserwacji – restauracji malarstwa na papierze	Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z problematyką związaną z konserwacją i restauracją zabytków z kolorową warstwą medium plastycznego na podłożu papierowym (akwarele, pastele, tempery, grafiki kolorowe i kolorowane, oleodruki, mapy, tapety itp.). W ramach zajęć zaplanowane jest praktyczne wykorzystanie wiadomości zdobytych na wykładach i ćwiczeniach. W bloku zajęć kursowych student indywidualnie lub w zespole wykonuje konserwację obiektu zabytkowego po opracowaniu, w ścisłej współpracy z prowadzącym zajęcia, projektu prac konserwatorskich i restauratorskich, w którym uwzględnia technikę wykonania, stan zachowania i przyczyny zniszczeń zabytku, określa metodę konserwacji, rodzaj stosowanych materiałów i środków. Do konserwacji przystępuje po akceptacji programu. Konserwacja realizowana jest pod nadzorem prowadzącego. Współuczestniczy w zespołowej pracy konserwatorskiej przy skomplikowanych pracach konserwatorskich (np. wielkowymiarowe dublaże, punktowania itp.).
Pracownia konserwacji restauracji zabytkowych obiektów skórzanych	Celem zajęć jest praktyczne wykonanie konserwacji restauracji wraz z dokumentacją fotograficzną i pełną dokumentacją opisową wybranego zabytku na podłożu skórzanym. Prace wykonywane są indywidualnie lub w zespołach w zależności od wielkości obiektu, związanej z nim problematyki i wyznaczonego zakresu prac. Postępowanie konserwatorskie poprzedzone jest przygotowaniem programu prac, który jest dyskutowany i zatwierdzany przez prowadzącego zajęcia.
Metodyka konserwacji zabytków metalowych	WYKŁAD Przedstawienie charakterystyki metali i stopów stosowanych w rzemiośle artystycznym, dawnych technik kształtowania ich i zdobienia, typowych objawów niszczenia w różnych środowiskach korozyjnych oraz metod konserwacji.
Pracownia konserwacji zabytków metalowych	Studenci przeprowadzają konserwację-restaurację powierzonych obiektów zabytkowych, należących do zbiorów muzealnych: archeologicznych, rzemiosła artystycznego, etnograficznych lub kolekcji specyficznych. Do każdego zabytku sporządzają odpowiednią dokumentację konserwatorską.
Praktyczne zagadnienia z biologii konserwatorskiej	Zajęcia polegają na przeprowadzeniu obserwacji i badań dotyczących obiektu zabytkowego stanowiącego przedmiot pracy dyplomowej i opracowaniu projektu-opinii zawierającego charakterystykę zniszczeń biologicznych oraz propozycje metod i środków ochrony przed biodeteriacją tego obiektu. Studenci, których obiekty dyplomowe nie wykazują zniszczeń pochodzenia biologicznego, przygotowują prezentacje multimedialne na wybrany temat związany ze zniszczeniami biologicznymi obiektów zabytkowych oraz metodami ich ochrony przed biodeteriacją.
Konserwacja skóry archeologicznej	Wykłady i ćwiczenia przeznaczone są dla studentów specjalizacji konserwacja papieru i skóry. W ramach przedmiotu student zapoznaje się z szeroką problematyką konserwacji skóry archeologicznej pochodzącej ze

		znalezisk w podłożu suchym i mokrym. Przekazywana jest wiedza teoretyczna i praktyczna z zakresu konserwacji skór archeologicznych. Uzyskana wiedza jest niezbędna do prawidłowego planowania i przeprowadzenia zabiegów konserwacji-restauracji zabytków.
	Wybrane problemy konserwacji zabytków	Wykłady prowadzone są w gronie specjalistów zajmujących się różnymi grupami obiektów o specyficznej budowie technologicznej, wykonanych na różnych podłożach. Są one również kontynuacją problemów, z którymi studenci zapoznali się na roku III. Przekazywana wiedza z zakresu budowy technologicznej obiektów oraz ich konserwacji i restauracji jest bardzo ważna, ponieważ zabytki pochodzące z tej grupy stają się często przedmiotem badań i prac dyplomowych, jak również pojawiają się w pracy zawodowej. Zajęcia odbywają się w semestrze zimowym oraz letnim na V roku studiów.
	Metodyka konserwacji dzieł sztuki Orientu	Konwersatorium przeznaczone jest dla studentów 5 roku specjalizacji Konserwacja papieru i skóry. W ramach przedmiotu student zapoznaje się z podstawami metodyki konserwacji-restauracji obiektów zabytkowych Orientu. Uzyskana wiedza jest niezbędna do prawidłowego planowania i przeprowadzania zabiegów konserwacji-restauracji zabytków z omawianego kręgu kulturowego.
	Wybrane zagadnienia z konserwacji-restauracji fotografii	Na wykładzie prezentowane są podstawowe techniki fotograficzne XIX- i XX-wieczne, metody konserwacji-restauracji oraz ochrony przed zniszczeniem obiektów fotograficznych znajdujących się w zbiorach bibliotecznych, archiwalnych i muzealnych.
	Pracownia konserwacji restauracji fotografii	Pracownia ma na celu praktyczne zapoznanie studentów z metodami identyfikacji technik fotograficznych oraz podstawowymi metodami ich ochrony przed zniszczeniem, a także praktycznej konserwacji-restauracji.
	Pracownia kopii i miniatury książkowej	Studenci własnoręcznie i praktycznie wykonują miniaturę książkową w/g przekazów starych mistrzów zawartych w historycznych traktatach pod kontrolą prowadzącego ćwiczenia.
	Pracownia konserwacji dzieł sztuki Orientu	Zajęcia przeznaczone są dla studentów 5 roku specjalizacji konserwacja papieru i skóry. W ramach przedmiotu student zapoznaje się z podstawowymi metodami konserwacji-restauracji obiektów zabytkowych Orientu (głównie) na podłożu papierowym. Uzyskana wiedza jest niezbędna do prawidłowego planowania i przeprowadzenia zabiegów konserwacji-restauracji zabytków z omawianego kręgu kulturowego.
	Podstawy konserwacji tkanin zabytkowych	Przedmiot ma na celu zapoznanie uczestników wykładów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu nazewnictwa związanego z tkaniną, technikami tkackimi czy hafciarskimi oraz z problematyką konserwacji tkanin zabytkowych. Prezentowana tematyka służy omówieniu kluczowych problemów, takich jak mechanizmy niszczenia tkanin, określenie celu konserwacji oraz wyboru najkorzystniejszych zabiegów konserwatorskich eliminujących szkodliwe czynniki niekorzystnie wpływające na stan zachowania obiektu, zabezpieczających zabytek przed dalszą destrukcją oraz przygotowujących go do właściwego przechowywania i ekspozycji.
Grupa przedmiotów specjalnościowych konserwacja i restauracja rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego	Pracownia rzeźby	Przedmiot należy do grupy przedmiotów o charakterze artystycznym. Ćwiczenia służą rozwijaniu zdolności i umiejętności niezbędnych w wykonywaniu zawodu konserwatora dzieł sztuki. Realizowane są wg stopniowania trudności i złożoności podejmowanych problemów Głównym podejmowanym problemem jest studium z natury, praca na podstawie dokumentacji i materiałów źródłowych oraz zagadnienie interpretacji w rzeźbie.
	Pracownia fotografii dokumentalnej	Praktyczne ćwiczenia dotyczące fotografii w ujęciu dokumentalnym różnych obiektów zabytkowych. Wskazane jest posiadanie wcześniejszej wiedzy na temat podstaw obsługi komputera, systemu operacyjnego i prostych programów graficznych oraz znajomość podstawowych praw optyki. Celem nauczania tego przedmiotu jest poszerzenie wiedzy z zakresu foto optyki i wykorzystywanie jej w

		tworzeniu fotografii specjalistycznej, dokumentującej dzieło sztuki.
	Żywice sztuczne w konserwacji zabytków	Kurs poświęcony żywicom sztucznym w konserwacji zabytków obejmuje zapoznanie studentów z budową, podstawowymi właściwościami żywic i ich zastosowaniem w konserwacji zabytków. Wykłady zostaną podzielone na dwie części. W ogólnej omawiane będą zagadnienia z podstaw chemii polimerów, a w części szczegółowej właściwości i zastosowanie wybranych żywic oraz otrzymywanie przy ich użyciu gotowych do użycia wyrobów (werniksy, farby, kleje, impregnaty, itp.). Zdobyte wiadomości teoretyczne wykorzystają podczas prac konserwatorskich na różnych obiektach zabytkowych, gdzie preparaty spoinotwórcze i powłokotwórcze występują jako pierwotna lub wtórna materia zabytkowa.
	Elementy i detale w rozwoju historycznym	Tematem wykładu jest średniowieczny i nowożytny detal architektoniczny (VIII-XIX w.) w kręgu architektury europejskiej. Materiał ten prezentowany jest w ujęciu typologicznym i chronologicznym, z naciskiem położonym na przemiany formalne, z uwzględnieniem materiału i techniki wykonania. Prezentowany materiał obejmuje m.in. typologię i historię przemian sklepień, maswerków, kolumn i innych podpór w architekturze średniowiecznej, szczytów średniowiecznych i nowożytnych, portali i obramień otworów okiennych średniowiecznych i nowożytnych oraz porządków architektonicznych. Omawiana jest również – w wyborze – teoria architektury odnosząca się do formy i użycia detalu architektonicznego różnego typu. W ramach wykładu uwzględniona jest także problematyka konserwatorska detalu architektonicznego.
	Historyczne techniki budowlane	W trakcie zajęć studenci zapoznają się najważniejszymi dawnymi konstrukcjami i technikami stosowanymi w architekturze i budownictwie oraz poznają popularne dawniej materiały budowlane i narzędzia. Zagadnienia omawiane są w układzie typologicznym i chronologicznym.
	Podstawy geologii z petrografią	Geneza i klasyfikacje minerałów i skał, warunki. Przyswojenie podstawowej wiedzy z zakresu: powstania i budowy Ziemi, pola potencjałowe Ziemi, ziemski strumień cieplny, procesy endogeniczne i egzogeniczne, geneza i klasyfikacja skał, datowanie względne i bezwzględne skał, teoria dryfu płyt litosfery, tektonika, orogenezy, wietrzenie – transport i sedymentacja, diagenesa, metamorfizm, procesy erozji na tle zmian klimatu. Metodyka badawcza w petrologii. Właściwości petrofizyczne skał.
	Naturalne i sztuczne kamienie w rzeźbie i architekturze – kamień naturalny	Zastosowanie kamienia naturalnego w rzeźbie i architekturze. Historyczne i współczesne metody wydobycia kamienia. Techniki kamieniarskie. Obróbka dawna i współczesna, ręczna i mechaniczna. Narzędzia kamieniarskie.
	Naturalne i sztuczne kamienie w rzeźbie i architekturze – kamień sztuczny	Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z historycznymi metodami wytwarzania materiałów ceramicznych, zapraw wapiennych i gipsowych oraz materiałów stosowanych do dekoracji mozaikowych.
	Naturalne i sztuczne kamienie w rzeźbie i architekturze – ceramika	Wykłady z zakresu historii i technologii wytwórstwa ceramicznych obiektów użytkowych oraz ceramiki artystycznej. Problematyka konserwatorska obiektów zabytkowych wykonanych z ceramiki, obejmująca metody badań, przyczyny i mechanizm niszczenia ceramiki oraz metody jej konserwacji.
	Profilaktyczna konserwacja zabytków kamiennych	Zapoznanie studentów z pełnym zakresem profilaktycznych prac konserwatorskich realizowanych przy zabytkach wykonanych z kamieni naturalnych i sztucznych wraz z ich warstwami dekoracyjnymi. W ramach zajęć omówiona jest budowa, przyczyny oraz mechanizmy niszczenia zabytków, rozpoznanie stanu zachowania, scharakteryzowanie objawów tych zniszczeń i określenie różnych metod badań wykorzystanych do diagnostyki obiektów zabytkowych.
	Wzmacnianie zabytków kamiennych	Problematyka wzmacniania obiektów kamiennych przedstawiana jest w ujęciu historycznym. Omawiane są dawne i obecne poglądy na problematykę wzmacniania, łączone są zagadnienia teoretyczne z praktyką

		<p>konserwatorską. Charakteryzowane są metody wprowadzania substancji wzmacniających w strukturę kamieni oraz budowa, właściwości substancji wzmacniających i ich odporność na czynniki niszczące. Określany jest wpływ metod i substancji na właściwości wzmocnionych kamieni.</p>
	Uzupełnianie ubytków w zabytkach kamiennych	<p>Celem zajęć jest zapoznanie studentów z problematyką uzupełniania ubytków w obiektach zabytkowych wykonanych z kamieni sztucznych i naturalnych (porowatych i nieporowatych) wraz z przedstawieniem metod i środków stosowanych do uzupełnienia i rekonstrukcji formy. Omówienie naturalnych materiałów kamiennych oraz zapraw mineralnych i organicznych wykorzystywanych do uzupełniania ubytków w kamiennych obiektach zabytkowych.</p>
	Konserwacja drewna	<p>Podstawowe wiadomości z budowy chemicznej, submikroskopowej i mikroskopowej drewna. Gatunki drewna stosowane w obiektach zabytkowych budowlanych i zabytkach ruchomych w Polsce. Przyczyny i rodzaje zniszczeń obiektów drewnianych. Technologia wytwarzania, zdobienia i zabezpieczania elementów architektonicznych i przedmiotów wykonanych z drewna. Rodzaje prac konserwatorskich wykonywane przy zniszczonych obiektach drewnianych: dezynfekcja, czyszczenie powierzchni, wzmacnianie strukturalne drewna, metody i materiały, uzupełnianie ubytków i rekonstrukcje - metody i materiały, klejenie, zastąpienie całkowicie zniszczonego drewna rzeźb polichromowanych nowym wypełnieniem, problematyka konserwacji drewnianych elementów architektonicznych i przenoszenie budynków drewnianych. Zagadnienia warunków ekspozycji i profilaktyki obiektów drewnianych.</p> <p>Pracownia: Studenci poznają zasady pracy z obiektami zabytkowymi z drewna, wykonują dokumentację fotograficzną stanu zachowania, wykonują opis formalny, identyfikują technikę wykonania, rozpoznają i opisują stan zachowania, wartościują obiekt, formułują założenia konserwatorskie i następnie proponują program prac konserwatorskich i restauratorskich oraz metodykę postępowania. Następnie wykonują badania i próby niezbędne dla sprawdzenia skuteczności zaproponowanych metod i środków oraz stosują je praktycznie w celu zrealizowania zaproponowanego programu.</p>
	Konserwacja metali	<p>Przedstawienie charakterystyki metali i stopów stosowanych w rzemiośle artystycznym, dawnych technik kształtowania ich i zdobienia, typowych objawów niszczenia w różnych środowiskach korozyjnych oraz metod konserwacji.</p>
	Konserwacja zabytków kamiennych	<p>Przedstawienie pełnego procesu konserwacji i restauracji zabytków wykonanych z kamieni naturalnych i sztucznych opisywanego na wybranych przykładach: rzeźb wolnostojących i detalu architektonicznego stanowiących wystrój artystyczny zabytkowych wnętrz i fasad, jak np.: nagrobki, portale, rzeźby i epitafia, detal architektoniczny. Omówiony zostaje warsztat technologiczny oraz konserwatorski ze zwróceniem szczególnej uwagi na postawienie odpowiedniej diagnozy konserwatorskiej oraz określenie założeń konserwacji i restauracji przy tych obiektach.</p>
	Konserwacja murów ceglanych i architektury	<p>Na wykładach omawiana jest problematyka konserwacji i restauracji murów ceglanych oraz architektury. Studenci zapoznają się z ogólnymi tendencjami panującymi w konserwacji zabytków architektury, w szczególności obiektami wykonanymi z cegły spoinowanej zaprawą. Omówione zostaną zagadnienia technologii budowy murów ceglanych i właściwości materiałów budowlanych, a następnie założenia konserwatorskie i projektowe, a także podstawowe przyczyny zniszczeń i sposoby ich likwidacji.</p>
	Konserwacja rzemiosła artystycznego (ceramika, kość słoniowa, bursztyn, perła,	<p>Przedmiot zapoznaje studentów z rozwojem technik rzemiosła artystycznego, materiałami, gatunkami /typami, formami dekoracją (wzornictwem i ornamentyką) oraz historycznym zastosowaniem przedmiotów rzemiosła artystycznego, ze szczególnym naciskiem na ich rolę w wystrojach wnętrz i ich estetyce. Treści prezentowane są</p>

szkło)	w układzie chronologicznym, od antyku do XVIII wieku. Tematy ujęte są przekrojowo, w treść wykładu wprowadzone są też studia przypadku (najważniejsze dzieła rzemiosła artystycznego w ujęciu monograficznym). Prezentacja zabiegów konserwatorskich przy multimateriałowych obiektach rzemiosła artystycznego wykonanych z emalii, szylkretu, laki, rogu, kości słoniowej, macicy perłowej, bursztynu, szkła, drewna fornirowanego, gliny suszonej na słońcu, ceramiki, witrażu i przeszkleń historycznych
Techniki zdobnicze w rzeźbie i detalu architektonicznym	Przedstawienie podstawowych techniki zdobniczych stosowanych w rzeźbie, architekturze oraz rzemiośle artystycznym.
Propedeutyka dokumentacji konserwatorskiej	Wprowadzenie w problematykę dokumentacji konserwatorskiej; demonstracja struktury i zasad działania Schematu Dokumentacji Konserwatorskiej (Kreatora Dokumentacji); zapoznanie studentów z historią dokumentacji konserwatorskiej a przede wszystkim ze współczesnymi zasadami i metodami jej wykonywania (dokumentacja opisowa, fotograficzna, rysunkowa); Studenci zapoznają się ze specyfiką dokumentacji zabytków kamiennych i opracowują indywidualnie wstępne dokumentacje dotyczące obiektów zabytkowych, które będą przedmiotem prac konserwatorskich i restauratorskich przeprowadzonych w ramach Pracowni Konserwacji Zabytków I; W ramach pracowni studenci wykonują również podstawowe badania materii zabytkowej (oznaczenie węglanów, gipsu, substancji organicznych, stratygrafii nawarstwień) oraz zapoznają się z najczęściej używanymi w badaniu obiektów kamiennych metodami instrumentalnymi . Jeśli to możliwe, badania związane są z zabytkiem poddawanych przez danego studenta zabiegom konserwatorskim;
Metodyka konserwacji zabytków –kamień	Celem zajęć jest praktyczne zapoznanie studentów z metodami i środkami stosowanymi do wzmacniania oraz hydrofobizacji kamiennych obiektów zabytkowych, jak również utrwalenie wiadomości zdobytych na wykładach dotyczących wzmacniania. Celem zajęć jest także praktyczne zapoznanie studentów z materiałami konserwatorskimi stosowanymi do uzupełniania ubytków w kamiennych obiektach zabytkowych. Zajęcia służą przygotowaniu studentów do wykonywania zabiegów wzmacniania w pracowni konserwatorskiej I i II. Ćwiczenia poświęcone są praktycznemu zapoznaniu studentów z podstawowymi zabiegami oraz materiałami stosowanymi w ramach profilaktycznej konserwacji obiektów kamiennych. Na próbkach i materiale niezabytkowym oraz na elementach z materiałów budowlanych studenci pod kierunkiem prowadzącego wykonują podstawowe badania i zabiegi konserwatorskie tj.: wstępna identyfikacja, oczyszczanie, podklejanie rozwarstwień, usuwanie zaplamień i przemalowań. Studencie oceniają poszczególne metody i środki. Oceny dokonują pod kątem ich skuteczności, metody aplikacji, rodzaju, stężenia, czasu działania, wpływu na materiał oryginalny, tj. właściwości fizycznych i mechanicznych kamienia oraz jego cech optycznych.
Metodyka konserwacji zabytków –drewno	Rodzaje prac konserwatorskich wykonywane przy zniszczonych obiektach drewnianych: dezynfekcja i dezynsekcja, czyszczenie powierzchni drewna, wzmacnianie strukturalne drewna, klejenie drewna, uzupełnianie ubytków i rekonstrukcje – różne metody i materiały.
Metodyka konserwacji zabytków –metal	Zapoznanie z metodyką konserwacji zabytków metalowych i stosowanymi środkami. Praktyczne stosowanie metod konserwacji zabytków metalowych na próbkach różnych metali ewentualnie obiektach zabytkowych oraz przygotowywanie dokumentacji konserwatorskiej.
Pracownia konserwacji ceramiki	Przygotowanie do prowadzenia samodzielnych prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych wykonanych z ceramiki. Konserwacja i restauracja obiektu ceramicznego. Utrwalenie wiadomości z wykładów: Naturalne i Sztuczne Kamienie w Rzeźbie i Architekturze – ceramika.
Pracownia konserwacji rzeźby	Pracownia ma na celu przygotowanie do samodzielnego prowadzenia prac konserwatorskich przy obiektach

	kamiennej i detalu architektonicznego	zabytkowych wykonanych z kamienia naturalnego i sztucznego. Opracowanie programu prac konserwacji-restauracji obiektu. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisującej przebieg prowadzonych prace. Nabywanie umiejętność oceny stanu zachowania obiektu oraz przyczyn powstałych zniszczeń. Rozpoznanie techniki i technologii wykonania obiektu.
	Wykład monograficzny z konserwacji zabytków	Na wykładach omawiany jest jeden z ważniejszych problemów konserwatorsko-restauratorskich czyli rekonstrukcja i aranżacja w konserwacji rzeźby kamiennej. Przedstawione zostają historyczne i współczesne koncepcje oraz metody rekonstrukcji i kopii w zabytkowej rzeźbie.
	Pracownia budowy chemicznej i czynników niszczących	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z metodyką badań konserwatorskich w zakresie badań podstawowych i stosowanych. Powyższy cel realizowany jest poprzez krótki wykład omawiające metody badawcze, a następnie pracę indywidualną studentów nad rozwiązaniem problemu związanego z ustaleniem budowy wybranych substancji, stanowiących materię zabytku lub będących produktem korozji.
	Praktyczne zagadnienia z biologii konserwatorskiej	Zajęcia polegają na przeprowadzeniu obserwacji i badań dotyczących obiektu zabytkowego stanowiącego przedmiot pracy dyplomowej i opracowaniu projektu-opinii zawierającego charakterystykę zniszczeń biologicznych oraz propozycje metod i środków ochrony przed biodeterioracją tego obiektu. Studenci, których obiekty dyplomowe nie wykazują zniszczeń pochodzenia biologicznego, przygotowują prezentacje multimedialne na wybrany temat związany ze zniszczeniami biologicznymi obiektów zabytkowych oraz metodami ich ochrony przed biodeterioracją.
	Historyczne i współczesne materiały budowlane	Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z historycznymi i współczesnymi materiałami budowlanymi (adobe, zaprawy gipsowe, zaprawy wapienne - powietrzne, zaprawy hydrauliczne, ceramika budowlana, wyprawy), ich właściwościami, technologią wytwarzania, zakresem stosowania, a także zmianami stanu zachowania pod wpływem czynników niszczących. Przedstawione zostaną również metody opisu i podstawowej identyfikacji zapraw oraz metodyka badawcza na konkretnych przykładach.
Grupa przedmiotów do wyboru, np. niezwiązane z kierunkiem zajęcia ogólnouczelniane lub zajęcia oferowane na innym kierunku studiów	Wykład ogólnouniwersytecki	
Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne	
Lektorat z języka obcego	Lektorat z języka obcego specjalistycznego	
Praktyki*	Ćwiczenia terenowe	Z zakresu malarstwa i rzeźby polichromowanej: Ćwiczenia są poświęcone przede wszystkim badaniom, konserwacji i restauracji malarstwa ściennego w różnych

		<p>technikach, zarówno na podłożu mineralnym jak na podłożu drewnianym oraz wewnątrz zabytkowych jako zespołów złożonych z zabytków o różnej problematyce. Przedmiot umożliwia studentom zapoznanie się z warunkami pracy w terenie oraz konfrontację wiedzy zdobytej na innych zajęciach (konserwacja i restauracja malarstwa ściennego; profilaktyka konserwatorska, projektowanie konserwatorskie, dokumentacja konserwatorska) z rzeczywistością autentycznych, złożonych obiektów zabytkowych w terenie. Ma też na celu utrwalenie umiejętności wykonywania zabiegów i procedur, poznanych na innych zajęciach.</p> <p>Z zakresu papieru i skóry:</p> <p>Po 2. roku studiów: ćwiczenia terenowe odbywają się w pracowniach Zakładu Konserwacji Papieru i Skóry. Tematem praktyki jest konserwacja-restauracja grafiki czarno-białej i kolorowej na podłożu papierowy. W przypadku realizacji innych umów terminowych zakres tematyczny obiektów jest rozszerzony. Po 3. roku: ćwiczenia terenowe odbywają się w magazynach bibliotecznych lub archiwalnych- w miejscu przechowywania zabytkowych książek. Realizowany jest program konserwacji zachowawczej.</p> <p>Z zakresu rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego:</p> <p>Podczas ćwiczeń terenowych studenci, zależnie od zaplanowanej w danym roku realizacji, mają możliwość przeprowadzenia kompleksowych prac konserwatorskich i restauratorskich lub założonego etapu w/w prac. Ćwiczenia dają okazję do zapoznania się z warunkami i specyfiką pracy w terenie oraz nabyć umiejętność działania w większym zespole ludzkim.</p> <p>Wiedza i umiejętności zdobyte podczas zajęć zrealizowanych w ramach przedmiotów: Profilaktyczna Konserwacja Zabytków, Konserwacja Zabytków Kamiennych Metodyka konserwacji zabytków-kamień, Pracownia Konserwacji Zabytków I, Propedeutyka dokumentacji konserwatorskiej.</p>
	Praktyki zawodowe	Praktyka zawodowa – 168 godzin pracy.
	Plener malarski	<p>Plener malarski polega na malowaniu w bezpośrednim kontakcie z naturą, obserwacji i studiowaniu jej zjawisk i obiektów w różnych porach dnia i w różnych warunkach atmosferycznych.</p> <p>Praca w technice olejnej alla-prima na podobrazdach malarskich, poprzedzona szkicami kompozycyjnymi i szkicami w dowolnych technikach malarskich (olejna, akwarela, gwasz, tempera, pastel). Korekty indywidualne podczas pracy w plenerze i przeglądy zbiorowe w grupie.</p>
Praca dyplomowa i/lub egzamin dyplomowy**	Seminarium dyplomowe konserwatorskie	Na seminarium omawiana jest problematyka związana z kontynuacją prac nad projektem konserwatorskim stanowiącym artystyczno-konserwatorską część pracy dyplomowej. Omawiane zagadnienia studenci prezentują w formie multimedialnych prezentacji.
	Seminarium dyplomowe z technologii i technik plastycznych	Celem przedmiotu jest nauka formułowania i rozwiązywania problemów w zakresie badań techniki wykonania i analizy sposobu wykonania wybranego obiektu zabytkowego oraz badań należących do diagnostyki stanu zachowania. Poruszane problemy przedstawiane są w przygotowywanych prezentacjach multimedialnych lub referatach oraz poddane dyskusji zmierzającej do wyjaśnienia problemu i ustalenia drogi postępowania w pracach badawczych
	Seminarium dyplomowe teoretyczno-badawcze,	Pracownicy samodzielni i upoważnieni przez Radę Wydziału z poszczególnych Zakładów prezentują listę zagadnień i tematów do realizacji w ramach pracy teoretyczno-badawczej. Student może zgłosić chęć realizacji jednego z nich i za zgodą osoby prowadzącej (promotora) przystąpić do realizacji zadania.
	Seminarium dyplomowe z historii sztuki	Seminarium przygotowuje studenta do prowadzenia samodzielnych badań w dziedzinie historii w oparciu o warsztat badawczy obejmujący, obok metod z zakresu historii i historii sztuki, także badania materialnej struktury zabytku.

	<p>Dyplomowa pracownia konserwacji malarstwa i rzeźbypolichromowanej</p> <p>Pracownia konserwacji zabytków <i>(papier skóra)</i></p> <p>Pracownia konserwacji zabytków II <i>(kamień)</i></p>	<p>Dyplomowa pracownia konserwacji malarstwa i rzeźby polichromowanej</p> <p>Student realizuje prace konserwatorskie i restauratorskie przy obiekcie zabytkowym – malarstwie sztalugowym, rzeźbie drewnianej polichromowanej lub malarstwie ściennym. Wykorzystując wiedzę uzyskaną w trakcie seminarium dyplomowego konserwatorskiego, seminarium z historii sztuki i pracowni dokumentacji technologiczno-konserwatorskiej. Wiedza ta jest jednocześnie uzupełniana i pogłębiana w trakcie niezbędnych badań konserwatorskich. W oparciu o nie uzupełnia program oraz harmonogram prac. Organizuje swoje stanowisko pracy. Proponuje zabiegi i materiały na podstawie przeprowadzonych analiz i testów. Wykonuje kolejne etapy prac konserwatorskich przy obiekcie zabytkowym będącym przedmiotem jego pracy dyplomowej i współuczestniczy w działaniach wykonywanych przez innych uczestników zajęć. Opisuje swoje działania oceniając i dokumentując ich efekty. Prezentuje efekty swoich prac na forum grupy. W uzasadnionych przypadkach zagadnienia badawcze mogą być przedmiotem pracy dyplomowej teoretyczno-badawczej.</p> <p>Pracownia konserwacji zabytków</p> <p>Student rozpoczyna praktyczną pracę konserwatorsko-restauratorską wybranego obiektu dyplomowego. Projekt konserwatorski będzie wykonywany przez kolejne semestry. Wraz z badaniami i dokumentacją stanowi ona całościową dyplomową pracę konserwatorsko- restauratorską.</p> <p>Pracownia konserwacji zabytków II <i>(kamień)</i></p> <p>Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych wykonanych z kamienia naturalnego i sztucznego, betonu, rzemiosła artystycznego, ceramiki i szkła. Przygotowanie projektu badań oraz programu prac konserwatorskich. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisującej wykonane prace. Przystąpienie do pracowni konserwacji zabytków II jest możliwe po zaliczeniu pracowni konserwacji zabytków II na 8 semestrze studiów, pracowni konserwacji zabytków I, profilaktyki konserwacji zabytków kamiennych, konserwacji zabytków kamiennych – wzmacnianie i uzupełnianie ubytków, ochrona zabytków przed zniszczeniami biologicznymi, pracowni rzeźby i kopii. Student przed przystąpieniem do zajęć powinien zaliczyć przedmioty teoretyczne (historia sztuki, chemia i żywice sztuczne w konserwacji zabytków, konserwacja zabytków kamiennych).</p>
--	---	--

Program studiów obowiązuje od semestru zimowego roku akademickiego 2019/2020

